

Strategisch Beleidskader Economie

Gemeente Dronten 2025 – 2035

Definitieve versie - 17 december 2024

Inhoud

Voorwoord	3	3. Faciliteren en stimuleren van ons mkb	20
Dronten 2035	4		
1. Inleiding	5		
Aanleiding	5	3.1 Vergroten van concurrentiekracht van ons mkb	21
Drontense principes zijn leidend	9	3.2 Stimuleren van impactgedreven ondernemerschap	23
Totstandkoming	9	3.3 Regeldruk verminderen voor ons mkb	25
2. Vestigingsklimaat versterken	10	4. Inzetten op lokale kracht	26
2.1 Toekomstbestendige werklocaties	11	4.1 Broedplaats voor agrarische innovatie	27
2.2 Bruisende en vitale centra	14	4.2 Kansen voor de vrijetijdseconomie	29
2.3 Vitaal landelijk gebied	16	4.3 Uitdragen van de lokale kracht	33
2.4 Onderwijs en arbeidsmarkt als toekomst	18	5. Aan het werk	34
		5.1 Uitvoeringsprogramma's	34
		5.2 Financiering	34
		5.3 Monitoring	34
		Bijlagen	35

Voorwoord

De komende jaren liggen er volop kansen én uitdagingen voor de gemeente Dronten. Met ons dynamisch agrarisch hart, snelgroeiende bedrijven en levendige gemeenschap heeft Dronten alles in zich om zijn economische positie verder te versterken. Dit Strategisch Beleidskader Economie is de richtingwijzer voor onze ambitie in 2035.

Ik wil mijn grote waardering uitspreken voor alle Drontense ondernemers die zich dagelijks inzetten voor hun bedrijf en medewerkers. De waarde die zij toevoegen aan ons woon- en leefgebied is duidelijk en van wezenlijk belang voor onze gemeenschap.

In 2023 werd het onderzoek 'Vernieuwen en versnellen in Regio Zwolle' gepresenteerd, waarin zes opgaven voor een toekomstbestendige economie worden benoemd. Dit beleidskader is opgesteld met dit onderzoek als leidraad. De conclusies die voor de regio Zwolle gelden, kunnen wij als Dronten volmondig onderschrijven. Ook wij staan voor de opgave om economisch verder te ontwikkelen én de brede welvaart te versterken, zodat we klaar zijn voor de toekomst. Dit vraagt om scherper en actiever beleid, van overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen samen. We hebben de taak om onze economie te vernieuwen, te verduurzamen en inclusiever te maken, zodat we brede welvaart kunnen blijven borgen.

Daarom zetten we in op het versterken van de concurrentiekracht van onze lokale economie, met een sterke focus op het stimuleren van innovatie en ondernemerschap. We willen een aantrekkelijk vestigingsklimaat creëren voor bedrijven, investeerders en werknemers.

Dronten is een gemeente waar ruimte is voor zowel nieuwe als gevestigde ondernemers. Samen met onze inwoners, bedrijven en kennisinstellingen blijven we kansen omzetten in concrete acties. Ons gezamenlijke doel is een toekomstbestendige economie te bouwen én te behouden. Samen, met het nodige lef, werken we aan het versterken van de economische ruggengraat van onze gemeente.

We hebben de koers bepaald, en nu is het tijd om in actie te komen. Het is aan ons allemaal om de ambities die we hebben vastgelegd in dit beleidskader om te zetten in concrete stappen. De komende periode vraagt om daadkracht, focus en samenwerking. Laten we de kansen die voor ons liggen niet alleen zien, maar ook daadwerkelijk grijpen. Nu is het moment om te handelen voor een sterke en duurzame toekomst voor Dronten.

Met vriendelijke groet,

Siert Jan Lap

Wethouder Economische Zaken - Gemeente Dronten

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Siert Jan Lap', with a stylized flourish at the end.

Dynamische gemeente met een dorps karakter

Bruisen van ondernemerschap

Duurzaam en impact gedreven ondernemen

Agrarische innovatie broedplaats samen met Aeres

Dronten in 2035

Aantrekkelijke bestemming

Bereikbare en leefbare woon-werkgebieden

Ruimte voor werken

Regionale samenwerking stimuleert innovatie en groei

1. Inleiding

Het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035: Richting voor de economie van Dronten

Voor u ligt het Strategisch Beleidskader Economie van de gemeente Dronten. Het Strategisch Beleidskader Economie is een actualisatie van bestaande beleidskaders voor het beleidsveld van economie. Het is nadrukkelijk geen visiedocument. Sinds 1 januari 2024 – met het ingaan van de omgevingswet - is het opstellen van traditionele visies minder gebruikelijk, omdat de wet inzet op flexibiliteit en integratie van beleid door omgevingsplannen en omgevingsvisies te combineren. Binnen de gemeente Dronten is een omgevingsvisie in ontwikkeling, deze noemen wij Strategie Leefomgeving en Samenleving (StraLos).

Het Strategisch Beleidskader Economie draagt bij aan de StraLos die naar verwachting in 2026 wordt afgerond. Er wordt in dit beleidskader gesignaleerd welke aspecten nog nadere verkenning verdienen om zo een helder economisch perspectief richting Dronten in 2050 te verkrijgen. Het Strategisch Beleidskader Economie is daarmee nog geen kerninstrument binnen de Omgevingsvisie.

Bij het schrijven van het beleidskader hebben we als ‘stip op de horizon’ het jaar 2035 gekozen. Hoewel dat nog ver weg is, is het toch nodig dat we nu al nadenken over deze periode, aangezien economische en maatschappelijke keuzes die we nú maken vaak pas op de lange termijn hun effecten laten zien. Veel maatschappelijke uitdagingen zijn niet van de één op de andere dag opgelost en langjarige inzet op een thema is noodzakelijk om de gewenste effecten te realiseren. Uiteraard gaan zich de komende jaren ook gebeurtenissen voordoen die niet te voorzien zijn. Daarom kiezen we voor een adaptieve aanpak (zie hoofdstuk 5 voor nadere uitleg). Dat we tijdens de uitvoering van dit beleidskader af en toe de doelstellingen zullen moeten bijstellen en acties en/of projecten moeten wijzigen spreekt voor zich. Dat laat onverlet dat de richting die we in economische zin willen inslaan, met het vaststellen van dit document grotendeels is bepaald.

Waarom dit beleidskader?

Met dit document geven we dus richting aan onze toekomstige lokale economie. Gelet op een aantal recente (inter)nationale ontwikkelingen is dat hard nodig. Vandaag de dag is bekend dat Dronten gaat doorgroeien naar 60.000 inwoners in 2050. Dat gegeven maakt het mogelijk om na te denken over de (gewenste) rol van de economie bij deze groei, en de vraag waar de nieuwe inwoners gaan wonen én werken. Ook zijn er de laatste jaren verschillende ontwikkelingen geweest die van grote invloed zijn op de economie. De belangrijkste zijn de coronacrisis en thuiswerktrends als gevolg hiervan (en de invloed op de behoefte aan werklocaties), de Russische invasie in Oekraïne en de opvang van ontheemden in Dronten, die geleid hebben tot nieuwe vraagstukken over huisvesting en arbeidsmigratie. Het gevolg van de verslechterde internationale veiligheidssituatie zorgt er mede voor dat het ministerie van Defensie onder andere een aantal locaties in de gemeente Dronten op het oog heeft, voor munitieopslagen en een kazerne (Programma Ruimte voor Defensie).

Evaluatie Sociaal-Economische Visie (2017)

Alle in de vorige alinea beschreven ontwikkelingen hebben plaatsgevonden sinds het verschijnen van de laatste Sociaal-Economische Visie in 2017. De economische realiteit is veranderd en zo verandert het beleid van de gemeente Dronten mee. Tegelijkertijd zijn er ook gelijkenissen: in 2017 werd ingezet op de agro-food keten, de vrijetijdseconomie, vitale centra en acquisitie van nieuwe bedrijven. Elementen hiervan zijn ook in dit nieuwe Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035 terug te zien. Tegelijkertijd worden er ook een aantal nieuwe én scherpere keuzes gemaakt. Een evaluatie van de doelen van de Sociaal Economische Visie (2017):

- Doel: "De werkgelegenheid in het agro-food cluster in de gemeente Dronten stijgt (t.o.v. 2016) op basis van vestigingenregister Provincie Flevoland)". Dit doel is bereikt; tussen 2016 en 2023 is de werkgelegenheid in het agro-food cluster gestegen met maar liefst 18%, van 1.443 banen in 2016 naar 1.763 banen in 2023 (zie analyse in de bijlage).
- Doel: "Groei van 250 tot 500 banen in de vrijetijdssector in de periode tussen 2017 en 2021 en een groei van 500 tot 750 banen in de periode daarna (tot 2025)". Dit doel is deels bereikt: tussen 2017 en 2021 is de beoogde groei (door de coronacrisis) niet gehaald, maar de werkgelegenheid heeft zich wel hersteld. Ten opzichte van 2016 is het aantal banen in de vrijetijdssector met 15% gestegen van 1.487 banen naar 1.740 banen.
- Doel: "De winkelleegstand in de gemeente daalt naar het Flevolands gemiddelde niveau in 2025". Dit doel lijkt niet bereikt; eind 2024 is de winkelleegstand van detailhandel in heel de gemeente Dronten 10% van het winkelvloeroppervlak (wvo) en 6% van het aantal verkooppunten (vkp) (Bron: Koopstromenonderzoek Oost-Nederland). Hoewel dit onderzoek geen provinciale cijfers publiceert laat het wel zien dat de leegstand in Dronten hoger is dan in de gemeenten Zeewolde, Urk en Noordoostpolder.
- Doel: "Aantrekken van 3-6 bovenregionale bedrijven in de periode tot 2021". Dit doel is bereikt: er zijn verschillende bovenregionale bedrijven naar Poort van Dronten gekomen in deze periode, omwille van privacy worden bedrijfsnamen niet verder genoemd.
- Verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers. Doel is niet te toetsen op basis van data en onduidelijk is of het doel bereikt is, verdient continu aandacht. Wel blijft de ondernemers-tevredenheid (o.a. regeldruk en score in MKB-tevredenheidsonderzoek) in de gemeente Dronten een aandachtspunt; dit nemen we ook mee in dit beleidskader.

Brede Welvaart

Het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035 heeft als doel bij te dragen aan de brede welvaart van onze inwoners. Welvaart omvat veel meer dan alleen economische groei, zoals de toename van het aantal banen of het bruto regionaal product. Bij brede welvaart staat de kwaliteit van leven centraal en wordt breder gekeken dan alleen materiële welvaart, waarbij ook aspecten als milieu en duurzaamheid, onderwijs, gezondheid en sociale aspecten worden meegenomen. In Dronten worden economische kansen en uitdagingen in samenhang bekeken met andere beleidsterreinen. Het beleidskader richt zich daarom op de bijdrage van de economie aan het behalen van de doelen die richting 2050 zijn gesteld en in de Toekomstvisie nader worden uitgewerkt. In essentie gaat het erom dat Dronten verder bouwt aan een hechte samenleving, gebouwd op de waarden van polderpioniers: gemeenschapszin en verbeeldingskracht ingebed in een groene, landschappelijke leefomgeving.

Uit de Regionale Monitor Brede Welvaart (CBS, 2023) blijkt dat Dronten zich de afgelopen jaren op diverse indicatoren heeft verbeterd. De gemeente scoort goed op zaken als gezondheid, tevredenheid met het leven, maatschappelijke betrokkenheid en toegang tot groenvoorzieningen. Er is nog ruimte voor verbetering op indicatoren als de afstand tot openbaar vervoer en andere voorzieningen, zoals onderwijs en sportterreinen. Op meer economische indicatoren scoort Dronten nu redelijk gemiddeld. Aan de ene kant is de netto arbeidsparticipatie relatief hoog en de werkloosheid relatief laag. Aan de andere kant valt op dat veel Drontenaren buiten de gemeente werken en de verhouding tussen het aantal banen en inwoners relatief laag is.

De ambitie van de gemeente is om in 2050 ruimte te bieden aan 60.000 inwoners. Deze groei zal onvermijdelijk invloed hebben op de brede welvaart en daarmee op de lokale economie. Het doel is een duurzame economie waarin een groter deel van de inwoners ook in Dronten werkt. Dit betekent dat bestaande bedrijven de ruimte krijgen om zich verder te ontwikkelen en dat nieuwe bedrijven de ruimte krijgen om zich hier te vestigen, mits zij een bijdrage leveren aan de brede welvaart in de gemeente. Dit kan bijvoorbeeld door werkgelegenheid te bieden aan inwoners van Dronten, de verbinding met het onderwijs te zoeken en/of maatschappelijke doelen te steunen. In het Strategisch Beleidskader Economie geven we invulling aan het principe van brede welvaart door te sturen op de gewenste effecten die we willen bereiken.

Effectgericht sturen

De gemeente Dronten stuurt én meet op gewenste effecten. De effecten en doelen die wij willen bereiken komen jaarlijks terug in onze begrotingssystematiek. Dit is de Planning & Control cyclus. Daarmee sluit dit beleidskader aan op de in gang gezette werkwijze van effectgericht sturen (op brede welvaart). Tevens anticipeert het Beleidskader op het Opgave Gericht Werken (werken aan complexe maatschappelijke vraagstukken waarvan de samenleving vraagt dat overheden die met hen aanpakken) dat de gemeente Dronten als werkmethode heeft omarmd.

In de inhoudelijke hoofdstukken (2 t/m 4) en de paragrafen die hier onderdeel van zijn, worden dus doelen, indicatoren en gewenste effecten beschreven. De opbouw van de paragrafen die onderdeel zijn van deze hoofdstukken is daarom als volgt;

- Beschrijving thema
- Huidige situatie van het thema
- Hoofddoel en effecten
- Gewenste toekomstige situatie
- Denkrichtingen voor de uitvoering: levert input voor het Uitvoeringsprogramma

De basis voor dit beleidskader

Het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035 is gebaseerd op andere beleidskaders en visiedocumenten die binnen de gemeente bestaan of in ontwikkeling zijn.

De belangrijkste kaderstellende documenten zijn als volgt:

- Toekomstvisie 2050: opgesteld met het toekomstberaad en vastgesteld door de gemeenteraad op 24 oktober 2024. Hierin staat wat we bereikt willen hebben in 2050. In de Toekomstvisie Dronten 2050 staat ook welke ambities we moeten hebben om uiteindelijk die gewenste toekomst waar te maken.
- StraLos: De groeiambitie van Dronten en daarmee het werk aan een brede visie op de ontwikkeling van Dronten, zijn nog maar net in gang gezet. Een brede visie die leidend wordt voor het bouwen aan een samenleving wordt uitgewerkt in de StraLos. De verwachting is dat deze in 2026 klaar is.
- 'Richting aan Groei': geeft een visie op de woningbouwopgave en locatiestudie voor de gemeente Dronten tot 2050. De komende decennia zal Dronten blijven groeien waardoor behoefte is aan nieuwe woningen. 'Richting aan Groei' geeft richting aan de groeiopgave en bevat een voorstel voor ontwikkellocaties. Daarmee ontstaat duidelijkheid voor inwoners en belanghebbenden over de ontwikkeling van Dronten op de lange termijn.
- Strategisch Kader Woonperspectief: Omschrijft zeven woonwaarden die door middel van drie strategieën worden gerealiseerd. Behoud van dorps karakter en ontmoeting, gevarieerde wijken met een gemengde bevolking en woonruimte, een woonomgeving en voorzieningen voor starters en ouderen die in Dronten willen blijven wonen.

Drontense principes zijn leidend

De gemeente Dronten heeft vijf Drontense principes. De Drontense Principes dienen als leidraad voor de groei naar 60.000 inwoners in 2050 en zijn de kernwaarden en kernkwaliteiten van de gemeente die behouden moeten blijven in de toekomst; alle ontwikkelingen in Dronten moeten passen bij de kernwaarden van de gemeente. Het Strategisch Beleidskader Economie – en de uitvoering ervan in nog op te stellen uitvoeringsprogramma's – passen binnen de geschetste Drontense principes. Deze zijn in de figuur rechts weergegeven.

We groeien door en hanteren daarbij de volgende principes:

Mensen maken de samenleving

Onze basis is groen

We tonen lef

We koesteren het dorpse karakter

Dronten geeft je de ruimte

*We verwijst naar iedereen in de samenleving

Totstandkoming

Het Strategisch Beleidskader Economie is samen met Drontense inwoners, bedrijven en organisaties tot stand gekomen. Ook is er op ambtelijk en bestuurlijk niveau aansluiting gezocht bij andere afdelingen en trajecten die binnen gemeente Dronten lopen.

We zijn gestart met een uitgebreide economische analyse. Deze is uitgevoerd door Bureau Buiten. De uitkomsten van de economische analyse vormden het startpunt voor een uitvoerig participatieproces, dat plaatsvond in de periode april-september 2024. Doel van dit participatieproces was om ons te laten adviseren over de gewenste inhoud van het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035. Dit proces, dat bestond uit een groot aantal participatiegesprekken, was nodig om tot een gedragen document te komen. Tijdens de participatiegesprekken is de economische analyse als toetsingskader en als onderbouwing meegenomen in de gesprekken. Dat leidde tot open discussies en waardevolle aanvullingen, op basis waarvan we de economische analyse verder hebben kunnen aanscherpen en verfijnen.

De participatie met bedrijven en organisaties bestond uit enerzijds gesprekken met individuele ondernemers en anderzijds uit gesprekken met groepen ondernemers die vertegenwoordigd zijn in één van de vier EPD's (vrijtijdseconomie, landbouw, retail en bedrijventerreinen). In de gesprekken kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: sectorale ontwikkelingen, aandachtspunten, strategische doelstellingen, de rol van de gemeente Dronten, eventuele acties en beleidskeuzes. Het waren open gesprekken waarin over en weer ruimte was voor discussie.

Een conceptversie van dit document is uiteindelijk in een ambtelijke consultatieronde, voorgelegd aan een veertigtal collega's. Hun reacties hebben geleid tot de versie die nu voorligt.

2. Vestigingsklimaat versterken

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe waarom en hoe we het vestigingsklimaat van Dronten willen versterken. Dit hoofdstuk bevat de volgende paragrafen:

- 2.1: Toekomstbestendige werklocaties
- 2.2: Bruisende en vitale centra van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant
- 2.3: Vitaal landelijk gebied
- 2.4: Onderwijs en arbeidsmarkt als toekomst

brede welvaart indicatoren

- **Materiële welvaart:** materiële welvaart stelt mensen in staat om in hun materiële behoeften te voorzien en invulling te geven aan hun leven. Dit is een belangrijke basis voor brede welvaart.
- **Arbeid en vrije tijd:** voor brede welvaart is een goede balans tussen werk en vrije tijd van belang. Betaald werk zorgt voor inkomen en daarmee voor middelen om in levensbehoeften te voorzien. Passend werk draagt bij aan zingeving. Voor de meeste mensen bestaat het leven echter uit meer dan werk. Voldoende vrije tijd stelt mensen in staat om relaties aan te gaan en zich in te zetten voor de samenleving.
- **Milieu:** Schone lucht, schoon drink- en oppervlaktewater, voldoende (gezonde) natuur en biodiversiteit, en een niet-vervuilde bodem zijn essentiële aspecten van een gezonde leefomgeving. Een gezonde en schone leefomgeving is intrinsiek van belang voor brede welvaart en heeft ook invloed op fysieke en psychische gezondheid.

2.1 Toekomstbestendige werklocaties

Beschrijving thema

In de Toekomstvisie Dronten is aangegeven dat onze gemeente in 2050 veel groener is. Dat geldt niet alleen voor woongebieden en wegen, maar ook bedrijventerreinen. Daarom werkt de gemeente nu al aan de toekomstbestendigheid van werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren). Toekomstbestendige werklocaties zijn werkgebieden waar de fysiek-ruimtelijke kwaliteit hoog is, leveren bijdragen aan maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie en de circulaire economie en is sociaaleconomisch vitaal. Toekomstbestendige werklocaties zijn gebieden waar ondernemers graag gevestigd zijn en waar het personeel van de ondernemers graag werkt. Op toekomstbestendige werklocaties is veelal een parkmanagementorganisatie aanwezig waar door ondernemers (gezamenlijk) in kwaliteit en veiligheid geïnvesteerd wordt. Daarnaast zijn toekomstbestendige werklocaties circulair, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van – zoveel mogelijk lokaal geproduceerde - diensten, goederen en grondstoffen, zijn deze groen (3-30-300) en klimaatadaptief ingericht, waar aandacht uitgaat naar hittestress, biodiversiteit en met wandelmogelijkheden.

Huidige situatie

In 2022 is er een globale verkenning uitgevoerd naar hoe en op welke manier de huidige bedrijventerreinen, bedrijven en ondernemers zich in de toekomst verder kunnen ontwikkelen¹. De belangrijkste conclusies waren dat de bedrijventerreinen strategisch nabij de kernen gelegen zijn, met functionele inrichting die momenteel weinig gebruik maakt van de landschappelijke mogelijkheden. De terreinen hebben een directe aansluiting op de N-wegen maar liggen relatief ver weg van snelwegen voor Nederlandse begrippen. Het station van Dronten wordt momenteel nauwelijks door omliggende bedrijven gebruikt, maar er liggen kansen om hier in de toekomst meer op in te zetten om de bereikbaarheid van werklocaties verder te verbeteren, zoals benadrukt in de Toekomstvisie. Er is een diverse mix van bedrijven gevestigd op de werklocaties, maar de werklocaties hebben geen duidelijk profiel en zijn dus ook niet voor specifieke bedrijfstypen aantrekkelijk. Er is potentie om de ruimtelijke kwaliteit te verhogen en voor betere profilering van de bedrijventerreinen en voor verduurzaming, vergroening en circulaire economie en voor het opzetten van parkmanagementorganisaties. Een andere opgave is netcongestie, die beperkend is voor de groei van bestaande én nieuwe ondernemers.

In 'Richting aan Groei' zijn ook voor de bedrijventerreinen een aantal belangrijke opgaven meegegeven. Er wordt aangegeven dat oudere bedrijventerreinen en bedrijfskavels getransformeerd kunnen worden naar woon of woon-werk gebieden. Rondom het stationsgebied wordt een inbreiding van woningen gerealiseerd, waarbij ook nog ruimte voor werken is. Het bedrijventerrein ten noorden van Dronten kan zich dan gaan ontwikkelen tot een gemengd woon-werkgebied. Het centrum van Dronten biedt ook kansen voor inbreiding evenals het centrum van Biddinghuizen en Swifterbant. We werken aan de uitbreiding van fase 3 & 4 bij de Poort van Dronten. Fase 1 & 2 zijn zo goed als verkocht, de laatste kavels worden naar verwachting in 2024 ingevuld. Voor fase 3 en 4 van de Poort van Dronten ligt de focus op het creëren van werkgelegenheid die nauw aansluit bij de behoeften en vaardigheden van de lokale inwoners. Hierbij wordt specifiek ingezet op functies die zowel praktisch uitvoerbaar zijn, alsook een hogere mate van kennis en expertise vereisen. Dit houdt in dat we banen willen aantrekken die gericht zijn op MBO+/HBO-niveau, waarbij er een duidelijke vraag is naar kennisintensieve functies die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de lokale economie. Dit soort werkgelegenheid biedt inwoners niet alleen een stabiele baan, maar ook de mogelijkheid om door te groeien in hun vakgebied, met behoud van een praktische insteek. Hiermee speelt Dronten in op de vraag naar modernere, toekomstgerichte banen die aansluiten bij de veranderende behoeften van bedrijven en de lokale arbeidsmarkt.

Binnen de Regio Zwolle is in 2023/2024 een Ruimtelijke Economische Bouwsteen voor 2040 uitgewerkt (REB2040). Dit rapport is geen op zichzelf staande visie maar is een economische inbreng voor ruimtelijke afwegingen. Binnen de gemeente Dronten en Urk wordt er een zoekgebied aangewezen rondom de A6 voor grootschalige bedrijfsvestigingen. Grootschalige bedrijfsvestigingen zijn bedrijven die meer dan 3 hectare nodig hebben. Verder zijn er innovatiemilieus aangewezen, zoals een innovatiemilieu voor de agrofood-sector binnen Dronten, die aansluit op de ambitie van de gemeente om als agro/bio innovatiecentrum op de kaart te staan. Deze REB2040 dient als input meegenomen te worden binnen de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisie.

In Biddinghuizen speelt de uitbreiding van het bedrijventerrein. Het sleutelproject vraagt om het verplaatsen van bedrijven aan de Havenweg. Deze willen voor een gedeelte in Biddinghuizen blijven. In de onlangs door het college vastgestelde startnotitie is opgenomen dat er een verkenning/onderzoek plaatsvindt naar uitbreiding bestaande bedrijventerrein i.v.m. deze verplaatsingen en de vraag naar nieuwe locaties.

¹Bedrijventerrein van de toekomst, strategische verkenning gemeente Dronten; Urban Synergy 2022

Hoofddoel en effecten

Het hoofddoel is om toekomstbestendige bedrijventerreinen te maken van de bestaande voorraad, en nieuwe bedrijventerreinen met een kwalitatief hoge standaard te ontwikkelen. Hier horen de volgende subdoelen bij:

- Dronten wil haar bedrijventerreinen duurzamer maken door de ruimtelijke kwaliteit en inrichting op een aantal plekken te verbeteren, de energiezuinigheid te verhogen en energieopwekking te stimuleren. We willen een aantrekkelijke, groene en toekomstbestendige werkomgeving die zowel economische als ecologische waarde toevoegt. Toekomstige ondernemers in onze gemeente willen we stimuleren duurzaam en circulair (BREEAM certificering) te ondernemen. Onder verduurzaming van onze bedrijventerreinen verstaan we niet alleen vergroening, maar ook up-to-date blijven in ontwikkelingen in digitalisering én weerbaarheid tegen cybercriminaliteit.
- We willen een georganiseerd bedrijfsleven op bedrijventerreinen door een parkmanagementorganisatie op te richten (op Poort van Dronten is dit al het geval; hier stimuleren we verdergaande samenwerking), zodat kwalitatief goede en veilige werkgebieden ook door ondernemers gezamenlijk gestimuleerd worden. Ondernemers moeten dit initiëren; de slagingskans van het initiatief is grotendeels afhankelijk van het lokale bedrijfsleven dat op de bedrijventerreinen gevestigd is. Deze samenwerkingsstructuren passen bij de ambities uit de Toekomstvisie op het gebied van sociale cohesie en samenwerking.
- Meer speelruimte bij aantrekken en tegenhouden van nieuwe bedrijvigheid: Er wordt gestreefd naar meer kennisintensieve banen, die passen bij het karakter van Dronten, en een hogere banendichtheid op de bedrijventerreinen (o.a. door hogere dichtheden realiseren en intensivering). Ruimte is schaars, ook in Dronten. Dat betekent dus ook dat de bedrijvigheid die naar nieuwe locaties aangetrokken wordt, moet passen bij waar we in Dronten belang bij hebben. Dat zijn, in lijn met de Toekomstvisie, specifiek (maar niet uitsluitend!) duurzame en circulaire bedrijven, bedrijven in de techniek en metaal-, maak- en voedselverwerkingsindustrie (MBO+) en de bouw. Ook is er de wens om meer kennisintensieve (hbo en wo) bedrijvigheid aan te trekken in een breder spectrum aan sectoren (bijvoorbeeld zakelijke diensten). Op de bedrijventerreinen van Dronten willen we geen ruimte-extensieve bedrijvigheid (zoals grootschalige logistiek); het doel is om minimaal 20 banen per ha te realiseren, minder is op voorhand onwenselijk. Ook bedrijven die veel proceswater nodig hebben zijn momenteel door watercongestie onwenselijk.

- Ruimte voor groei van banen-inwonersratio & krimp van het negatieve pendelsaldo: We willen meer werkgelegenheid aantrekken en vasthouden in Dronten. Tot 2050 is de verwachting dat er nog 6.700 tot 7.400 banen bijkomen in Dronten. Dat betekent dat er tot 2035 in Dronten nog zo’n 3.000 banen bij zullen komen. Deze landen onder andere (maar niet uitsluitend) in gemengd stedelijk gebied op de werklocaties van de gemeente. We zien in Dronten ruimte voor een verdere groei van de banen-inwonersratio (0,43 in 2023) en een krimp van het negatieve pendelsaldo (-6.800, o.b.v. laatste beschikbare data uit 2020). We vinden het belangrijk dat Dronten - meer dan nu het geval is – voldoende werkgelegenheid voor eigen inwoners heeft binnen de gemeentegrenzen. Een niet te lange woon-werk afstand leidt er toe dat onze inwoners meer tijd overhouden voor ontspanning, zorg, sport en dergelijke. Daarmee draagt het bij aan diverse criteria (arbeid en vrije tijd, samenleving, milieu) van brede welvaart.
- Bedrijventerreinen zijn primair bedoeld voor bedrijven en economische ontwikkeling. Bewoning of wonen op bedrijventerreinen wordt daarom niet toegestaan. Er is een uitzondering voor de grootschalige huisvesting van arbeidsmigranten voor specifieke locaties die de gemeenteraad aangewezen heeft in haar besluit op 24 oktober 2024 Arbeidsmigrantenhuisvesting.

Doelen	Indicatoren
Meer samenwerking van ondernemers	Aantal leden van ondernemersverenigingen Aantal leden van parkmanagementorganisatie Aantal BIZ'en (nu 0)
Meer banen verbinden aan Dronten zodat we inwoners meer kansen bieden	Aantal banen-inwonersratio (0,43 in 2023); banen delen door aantal inwoners
Uitgaande pendel verminderen	Ontwikkeling pendelsaldo (in 2020 negatief pendelsaldo van -6.800)
Voldoende werklocaties & vastgoed voor ondernemers	Aantal ha Uitgeefbare bedrijventerreinen in Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant % leegstand van bestaand bedrijfsvastgoed

Gewenste toekomstige situatie

Dronten streeft naar een lokale economie met hoogwaardige, kennisintensieve bedrijvigheid, een hogere banendichtheid en intensiever ruimtegebruik. In lijn met de Toekomstvisie bevinden de juiste bedrijven zich op de juiste plekken, met werkgelegenheid in de nabijheid van OV-knooppunten zoals het station. Dronten werkt aan een toekomst met duurzame en aantrekkelijke werklocaties.

Denkrichtingen voor de uitvoering

- Uitwerken van een Strategie Werklocaties Dronten, die recht doet aan alle verschillende bedrijventerreinen van de gemeente Dronten (dus ook Swifterbant en Biddinghuizen met de krapte aan terreinen en ook het station met meer ruimte voor werken). Op deze wijze kunnen meer gerichte investeringen geïnitieerd worden en meer profiel in de bestaande voorraad bedrijventerreinen worden aangebracht. Hierbij gaat ook aandacht naar de vergroening van bedrijventerreinen, de juiste randvoorwaarden te bieden voor een transitie naar een circulaire economie en mogelijkheden voor het personeel om te wandelen op het bedrijventerrein.
- We gaan het uitgifteplan van Poort van Dronten actualiseren/aanscherpen, met hogere eisen (en/of een afwegingskader) aan bedrijven:
  - » Dronten wil haar bedrijventerreinen duurzamer maken door de ruimtelijke kwaliteit en inrichting te verbeteren, de energiezuinigheid te verhogen en energie-opwekking (op de kavels van ondernemers, zoals zon op dak) te stimuleren. Indien nodig wordt er ook geïnvesteerd in digitalisering (alle bedrijventerreinen hebben al wel glasvezelinternet). Toekomstige ondernemers in onze gemeente willen we stimuleren duurzaam en circulair te ondernemen (BREEAM certificering). Dat betekent ook dat we dit een belangrijkere rol gaan laten spelen in de uitgifteplannen van Poort van Dronten 3 & 4.
  - » Veel bedrijven vinden zelf de bedrijventerreinen van de gemeente Dronten. Voor die bedrijven hoeven we geen acquisitie te doen. Voor de bedrijven die zich zelf melden vinden we het belangrijk dat ze een hoge beeldkwaliteit nastreven en dat ze duurzaam zijn. Hoe deze begrippen ingevuld worden moet landen in de uitgiftestrategie van Poort van Dronten (3&4). Bedrijfsacquisitie die we zelf doen zal gericht zijn op specifieke bedrijven die een goede aanvulling zijn op de reeds aanwezige bedrijven en die zich niet uit zichzelf bij ons melden.
  - » In het uitgiftebeleid van Poort van Dronten worden ook gewenste bedrijfstypen (en type bebouwing zoals bedrijfsverzamelgebouwen) verder uitgekristalliseerd; de basis zijn de beschreven sectoren bij het onderdeel 'doel' hierboven.
- De gemeente Dronten verwacht dat er richting 2050 – wanneer Dronten 60.000 inwoners telt – zo'n 6.700 tot 7.400 banen bijkomen. De komende jaren is verder onderzoek nodig naar waar deze banen landen en welke mogelijkheden er zijn voor intensivering (op werklocaties, centra, rond het station Dronten, overig stedelijk gebied en aan huis) en wat hier qua voorzieningen nodig is bij deze verdere groei. Dit houdt ook, uitgaande van de ontwikkeling van de groeiambitie, verband met de ontwikkeling van de nieuwe woonwijken en in hoeverre hier ook ruimte voor werken in ontwikkeld worden. Hier zal een economische verkenning richting 2050 verder uitgewerkt moeten worden.
- Dronten stimuleert het georganiseerd bedrijfsleven op bedrijventerreinen om een parkmanagementorganisatie op te richten (op Poort van Dronten is dit al het geval; hier stimuleren we verdergaande samenwerking). De gemeente verwacht hier ook initiatief van het georganiseerde bedrijfsleven, want de slagingskansen van het initiatief is mede afhankelijk van het lokale bedrijfsleven dat op de bedrijventerreinen gevestigd is.
- In de periode tot 2035 wordt ook nog een keuze gemaakt over de uitbreiding van bedrijventerreinen na Poort van Dronten 3&4, waarbij we prioriteit geven aan Biddinghuizen en/of Swifterbant (want geen voorraad uitgeefbare bedrijventerreinen), maar deze keuze wordt gemaakt in een volgende bestuursperiode, passend binnen de dan afgesproken en ontwikkelde kaders van de Groeiambitie Dronten 2050 (dit beleidsstuk wordt hiervoor leidend).
- Misbruik van leegstaande panden (bijvoorbeeld voor ondermijnende (drugs)criminaliteit) voorkomen, door middel van toezicht en handhaving, als ook door gebruik te maken van slimmere opsporingstechnologie (parkmanagement, terreinbeheer, cameratoezicht etc.). Door het certificeren van alle bedrijventerreinen met het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen.
- Meewerken aan experimenten op het gebied van waterstof en lokale (slimme) energiesystemen, zoals energyhubs op bedrijventerreinen, mits deze de netcongestie in de gemeente doen verminderen.
- Vestiging van een expertisecentrum Energie, zoals ook vermeld in de Toekomstvisie 2050. In dit expertisecentrum wordt het energiesysteem van de toekomst gedemonstreerd: duurzame opwek, opslag en gebruik (lees ook: 4.1 broedplaats voor agrarische innovatie).

2.2 Bruisende en vitale centra van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant

Beschrijving thema

Aantrekkelijke centra met aansprekende detailhandel vormen het visitekaartje van iedere gemeente. Centrumgebieden zijn hotspots waar mensen graag komen, winkels en horeca bezoeken en bestedingen doen, plezierig werken, goed kunnen ondernemen en ook graag wonen. De laatste jaren, versterkt door de coronacrisis, zien we een verdere groei van online bestedingen, vooral in de modische sfeer, waardoor centra steeds meer doelgericht bezocht worden. Tegelijk en ook als reactie daarop zien we een toenemend belang van de maatschappelijke meerwaarde van centra, zich vertalend in een bredere mix van voorzieningen dan alleen winkels en een toenemende behoefte aan plekken waar men elkaar kan ontmoeten. Centra worden daarmee plekken waar sfeer en beleving een belangrijke(r) rol spelen. Het worden plekken met meer verschillende functies, waartussen een gezonde balans moet zijn. De centra binnen de gemeente Dronten en de ondernemers die hier gevestigd zijn, zijn belangrijk voor het voorzieningenniveau en de algemene leefbaarheid en ontmoetingsfunctie binnen de gemeente. Het is dus belangrijk dat de centra vitaal zijn, én blijven.

Huidige situatie

De centra van de gemeente Dronten bestaan uit het hoofdcentrum (SuyderSee), Dronten-Zuid en Dronten-West en de centra van Swifterbant en Biddinghuizen. Hoewel het voorzieningenniveau van de gemeente Dronten best hoog is, staan de centra onder druk. De leegstand is iets opgelopen (met name in Swifterbant en Biddinghuizen). Momenteel staat 6% van het aantal verkooppunten en 10% van het wvo detailhandel in de hele gemeente leeg (Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2023). Daarbij is de leegstand in Swifterbant en Biddinghuizen substantieel hoger, vooral als gevolg van het verdwijnen van speciaalzaken, wat ervoor zorgt dat de variatie in het aanbod en ook het voorzieningenniveau hier afneemt. Een deel van deze leegkomende panden is getransformeerd naar wonen.

De gemeente Dronten werkt momenteel (dd. september 2024) aan een herijking van de Retailvisie uit 2018. Hierin worden de belangrijkste keuzes gemaakt over de ontwikkeling van de centra en de rol van de retailsector aldaar, de buurtcentra en de retail op de bedrijventerreinen van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. Voor SuyderSee is de kanskaart 'verrukkelijk SuyderSee' opgesteld met een visie en actiepunten hoe het centrum zich kan ontwikkelen tot een toekomstbestendige, aantrekkelijke verblijfsplek voor alle bewoners en diverse doelgroepen.

Hoofddoel toekomst en effecten

De gemeente streeft naar bruisende en vitale kernen, waar bewoners en bezoekers graag komen. Dit vereist een toekomstperspectief voor de centra, buurtcentra en detailhandel op de bedrijventerreinen. Hierbij heeft de gemeente aandacht voor meer aspecten dan alleen het winkelaanbod zelf, maar ook voor economische vitaliteit van de centra in de volle breedte, duurzaamheid, bereikbaarheid, inclusiviteit en inspiratie (ruimte voor interactie, ontmoeting, leisure, cultuur, etc.).

De volgende punten zijn de doelen voor vitale en bruisende centra.

- De focus is en blijft terugdringen leegstand, versterking en verbreding van de functiemix van het hoofdcentrum SuyderSee als hart en uitgaansgebied voor alle inwoners van de gemeente.
- De dagelijkse binding van Biddinghuizen van ruim 80% is op niveau en willen we behouden; Drontenaren winkelen in Dronten en dat is goed voor de lokale ondernemers. Eventuele kansen om de centrumfunctie te versterken zijn bespreekbaar. (sleutelproject Biddinghuizen)
- We willen dat de dagelijkse binding van inwoners in Swifterbant op het eigen centrum omhoog gaat van 68% tot circa 80%. Om dit te bereiken moeten we investeren in een aantrekkelijker en vooral compacter centrum met een bredere functiemix en centrale verblijfsplek. (Sleutelproject Swifterbant)
- Voor winkelcentrum Dronten-West is ruimte voor kleinschalige voorzieningen. Kleinschaligheid definiëren we als “passend zijn voor het gebied dat het verzorgt”.
- Het doelgerichte winkelaanbod is sterk versnipperd over de bedrijventerreinen (vooral kern Dronten) en er zijn te veel winkelmeters aanwezig. We willen de versnippering tegengaan door in te zetten op één / enkele duidelijk(e) en compact(e) concentratiegebied(en) met ruimte voor bestaande en nieuwe ondernemers. Zo worden bewoners beter bediend, profiteren de winkels van elkaars nabijheid en wordt er minder buiten Dronten gewinkeld. De locatie De Noord willen we transformeren naar woningen en/of andere voorzieningen.

Doelen	Indicatoren
Breder aanbod SuyderSee	Bredere functiemix (branches binnen en buiten de detailhandel) in verkooppunten/wvo zoals bijgehouden door Locatus
Behoud of ontwikkeling van het voorzieningenniveau	Aantal verkooppunten (vkp) en winkelvloeroppervlak (wvo) in de centra van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant
Weinig winkelleegstand	Ontwikkeling % winkelleegstand (wvo en vkp) in Swifterbant, Biddinghuizen en Dronten, zoals opgenomen in periodieke koopstromenonderzoeken
Vergroting van dagelijkse binding en bestedingen van inwoners	% bestedingen inwoners (doel: 80%), zoals onderzocht in periodieke koopstromenonderzoeken

Gewenste toekomstige situatie

- Deze worden uitgewerkt in een separaat retail programma.

Denkrichtingen voor de uitvoering

- Deze worden uitgewerkt in een separaat retail programma.

2.3 Vitaal landelijk gebied

Beschrijving thema

Dronten heeft als één van de grotere (qua oppervlak) Nederlandse gemeenten een relatief groot en uitgestrekt landelijk gebied. Desalniettemin is de ruimte hier ook schaars, al lijkt dat op het eerste gezicht misschien niet zo. Het landelijk gebied van Dronten kent verschillende gebruikers. Ook zijn er in het landelijk gebied van de gemeente Dronten veel ruimteclaims. Tegelijkertijd is het belangrijk, omwille van een gezonde bodem en biodiversiteit, dat in het landelijk gebied de natuur- en landschapswaarden behouden én versterkt worden. Vanwege deze complexiteit is het noodzakelijk dat de gemeente goede keuzes maakt over de vraag welke ruimteclaim maatschappelijk het meest van belang is, en dat de ruimte goed (en waar mogelijk meervoudig) benut wordt.

Huidige situatie

De werkgelegenheid in de agrarische sector blijft de afgelopen 10 jaar redelijk op peil (-3% sinds 2012, in lijn der verwachting). Tegelijkertijd betekent het langjarig perspectief dat er ook een aantal agrarische bedrijven de komende jaren zullen stoppen, om verschillende redenen. Dat betekent dat er de komende jaren een aantal erven vrijkomen. De erven zijn in de gemeente Dronten relatief groot; het gaat om substantieel vrijkomende ruimte.

De gemeente Dronten vindt het van belang dat er iets gebeurt met die vrijkomende erven en het agrarisch vastgoed, onder andere om het risico van verloedering en ondermijning te verminderen. Door veranderingen in de agrarische sector verandert het landelijk gebied mee. Dat gaat nu sneller dan in het verleden, omdat de ontwikkelingen in de agrarische sector elkaar in rap tempo opvolgen. Er is sprake van schaalvergroting bij de bedrijven die de ontwikkelingen omarmen en bedrijfsbeëindiging van hen die niet mee kunnen of willen komen in de veranderingen ten gevolge van innovaties en/of strenger overheidsbeleid. Daarom willen we, in lijn met de Toekomstvisie 2050, meer mogelijkheden voor gemengde functies op boerenerven, bijvoorbeeld geclusterde (ouderen-)bewoning, kinderopvang of boerderijwinkels. Dit is goed voor de leefbaarheid en sociale cohesie in het buitengebied en voorkomt leegstand en verpaupering. De gemeente zet zich in voor meer flexibiliteit in regelgeving als zich ontwikkelingen voordoen en zal waar nodig vergunningen en bestemmingsplannen aanpassen.

Gedachtenvorming over de toekomst van het landelijk gebied heeft recent plaatsgevonden in de gemeenteraad. Die heeft een motie opgesteld waarin kaders zijn meegegeven aan het toekomstberaad. In het Strategisch Beleidskader Economie volgen wij de lijn die door de raad is uitgezet. De kaders zijn dat de landschappelijke kenmerken en identiteit van het landelijk gebied (rivierduingebied, erfsingels, verkavelingspatroon, etc.) behouden blijven, dat de vruchtbare en goed bewaterde gronden de voornaamste functie landbouw behouden, nieuwe initiatieven de ruimte krijgen, mits van toegevoegde waarde voor landbouw, natuur en/of recreatie, dat individuele belangen niet worden afgewenteld op collectieve belangen (koppeling systematiek Novi) en dat woonkernen en landelijk gebied verder vervlecht kunnen/mogen worden (op vlak van infra, sociale cohesie, educatie, recreatie en financieel).

Hoofddoel en effecten

Het hoofddoel is om het landelijk gebied vitaal en aantrekkelijk te houden, oplossingen te bieden voor vrijkomend agrarisch vastgoed, en hierbij ook de keuzes die de gemeente maakt te versnellen (houdt ook rekening met 3.3).

Doelen	Indicatoren
Beperken leegstand vrijkomende erven	Aantal erven dat een (gewenste!) nieuwe bestemming krijgt nadat agrariër zijn bedrijf heeft beëindigd
Sneller proces rondom besluiten voor nieuwe bestemmingen in het landelijk gebied	Gemiddeld aantal maanden dat het duurt om een vrijkomend erf een nieuwe bestemming te geven

Gewenste toekomstige situatie

In de Toekomstvisie Dronten 2050 is verwoord dat we in 2050 bereikt willen hebben dat er gemengde functies mogelijk zijn op boerenerven, bijvoorbeeld geclusterde (ouderen-)bewoning, kinderopvang of boerderijwinkels. Met gemengde functies kan het landelijk gebied beter benut worden dan nu het geval is. Bovendien draagt het bij aan de vitaliteit en voorkomt het verloedering en leegstand. We willen toe naar een situatie waarbij we initiatieven omarmen die recht doen aan de kwaliteit en vitaliteit van ons landelijk gebied. We staan in een 'ja mits' stand bij ontwikkelingen in het landelijk gebied, maar tegelijkertijd blijven we streng voor initiatieven niet bij de voorwaarden passen. We zullen ieder initiatief op zijn merites beoordelen en daarbij steeds een positieve grondhouding aannemen. Bij initiatieven waar we vraagtekens bij hebben denken we actief mee of er mogelijkheden zijn om met bepaalde aanpassingen het initiatief wél mogelijk te maken. Waar we als gemeente een kwaliteitsslag kunnen en willen maken betreft die initiatieven waarvan we niet precies weten wat we ermee aan moeten. Die blijven nu vaak onnodig lang liggen en dat willen we in de toekomst beter gaan doen. Door het streven naar verminderde regeldruk (zie 3.3) in combinatie met verbetering van de interne procesgang én de samenwerking met provincie en omgevingsdienst, willen we ondernemers eerder duidelijkheid geven of hun initiatief van ons groen licht krijgt of niet.

Denkrichtingen voor de uitvoering

- Er wordt verder gewerkt aan de kaders voor de toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied, zoals meegegeven door het toekomstberaad van de toekomstvisie. Het is belangrijk om deze kaders verder te bespreken en te concretiseren in samenwerking met de politiek. Daarbij kan ook worden verkend welke bedrijfstypen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van het landelijk gebied, zoals een private zorgboerderij of een 'bed & breakfast' in vrijkomend agrarisch vastgoed. Onderzoeken of wonen in het landelijk gebied aantrekkelijker kan worden gemaakt voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld ouderen in zorginstellingen, jongeren en arbeidsmigranten op de erven waar zij werken). Ook op die wijze kan bijgedragen worden aan een vitaal landelijk gebied; heeft relatie met het 'Richting aan Groei'.
- Daarnaast werken we verdere aan verminderde regeldruk en het optimaliseren van onze interne processen en de samenwerking met provincie en omgevingsdienst. De ontwikkeling van de regeldruk (aantal gemeentelijke regels waaraan bedrijven moeten voldoen) gaan we actief monitoren.

2.4 Onderwijs en arbeidsmarkt als toekomst

Beschrijving thema

De onderwijssector, de arbeidsmarkt en economie van Dronten en de bredere regio zijn sterk met elkaar verbonden. Een goed onderwijsstelsel zorgt voor goed opgeleide werknemers met de vaardigheden die nodig zijn om te concurreren in een moderne kenniseconomie, en zorgen voor innovatie en hoge productiviteit. Een sterke en flexibele arbeidsmarkt zorgt voor een goede en efficiënte allocatie van arbeid, wat economische schokken kan opvangen en een goed welvaartsniveau oplevert. Dit is één van de redenen dat het vasthouden, aantrekken en ontwikkelen van hbo- en wo opgeleiden één van de belangrijkste determinanten van economische groei en waarde in de toekomst is.

Huidige situatie

De Aeres Hogeschool is een brede kennisinstelling, waar onderwijs, onderzoek en ondernemen samenkomt. Aeres biedt praktijkonderwijs, vmbo, mbo en hbo opleidingen aan, in de agrarische hoek. De Aeres Hogeschool is gevestigd in Dronten met zo'n 2.500 studenten, en dat is gezien de omvang van Dronten bijzonder en moet gekoesterd worden. De Aeres Hogeschool is internationaal toonaangevend als het gaat om dit type onderwijs en heeft ook goede contacten binnen de Wageningen University & Research (WUR). Ook past de Aeres Hogeschool bij het agrarische karakter van onze gemeente en de sterke agro-food sector en biedt de Aeres Hogeschool mooie en kennisintensieve werkgelegenheid voor Dronten en de bredere regio. Toch is er meer inzet nodig op het binden van talent aan Dronten, want relatief veel hoogopgeleide jongeren trekken weg uit Dronten. Dat heeft er ook mee te maken dat er geen universiteiten zijn dichtbij Dronten en dat er minder kansen zijn in de lokale en regionale arbeidsmarkt voor HBO- en WO-geschoolden.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om de innovatiekracht en het economisch toekomstpotentieel van Dronten te versterken, door middel van het aantrekken en vasthouden van talent aan Dronten. Daarvoor is het nodig dat studenten binding krijgen met Dronten als plek om te studeren en ook voldoende kansen zien om in Dronten te blijven wonen, carrière te maken en hun leven op te bouwen. Nauwe samenwerking met de Aeres Hogeschool (en ook Warmonderhof), maar bijvoorbeeld ook woningcorporaties (OFW) en/of

ontwikkelaars is hiervoor noodzakelijk. We stellen de volgende doelen:

- We willen dat studenten die in Dronten studeren, hier ook in het dorp gaan wonen en een goede studententijd kunnen hebben;
- We willen dat studenten en alumni-starters in Dronten ook de mogelijkheden hebben om hier een start- up en scale-up te kunnen oprichten en ontwikkelen;
- We streven naar een grote variëteit aan kansen in de arbeidsmarkt, waarbij we streven naar een toename aan kennisintensieve banen in onze lokale economie (zie ook onderdeel Toekomstbestendige Werklocaties).

De gewenste effecten zijn meer studenten in Dronten, meer banen voor hoger opgeleiden, meer banen voor starters en meer voorzieningen voor jongeren en studenten in de gemeente Dronten.

Doelen	Indicatoren
Iedereen die kan en wil werken, heeft werk	% werkloosheid (streven naar <3% frictiewerkloosheid)
Meer studenten naar Dronten trekken	Aantal studenten aan Aeres Hogeschool en/of andere hogere onderwijsinstellingen die in Dronten gevestigd zijn of vestigen
Meer start-ups gerelateerd aan Aeres Hogeschool en de agrofood sector	Aantal start-ups geïnitieerd door (oud) studenten van Aeres Hogeschool
Meer (nacht)voorzieningen voor jongeren	Aantal nachthoreca-gelegenheden in de gemeente Dronten die na 00:00 geopend zijn Aantal voorzieningen die specifiek voor jongeren zijn
Meer kennisintensieve banen door behouden van Aeres studenten (hbo)	Aantal banen voor hbo geschoolden (kwantitatieve analyse is hiervoor noodzakelijk, want data ontbreekt)

Gewenste toekomstige situatie

Dronten groeit naar 60.000 inwoners (zoals beschreven in de visie op de groei van Dronten 'Richting aan Groei'). Daarbij horen in toenemende mate stedelijke voorzieningen zoals voorzieningen voor studenten. Belangrijk is wel dat het passend is bij het dorpse karakter van Dronten (Drontens principe) en dat studentenvoorzieningen en huisvesting op de juiste plek gevestigd zijn. In sommige gevallen is het al concreet wat er nodig is (bijvoorbeeld studentenhuisvesting, nachthoreca en plekken voor studentenorganisaties), maar de komende tijd kan hier – in samenwerking met (studenten van) Aeres Hogeschool – verder invulling aan worden gegeven. Kijkend naar het karakter van onze kernen vinden we dit soort voorzieningen meer geschikt voor Dronten dan voor Biddinghuizen en Swifterbant. De wens bestaat dat er een universiteit (of dependance van) naar Flevoland komt, waarbij we ons realiseren dat Dronten daarvoor niet de meest vanzelfsprekende plek is.

Denkrichtingen voor de uitvoering

De aandacht gaat uit naar de volgende inzet:

- Studenten die aan de Aeres Hogeschool studeren, moeten ook in Dronten kunnen komen wonen, hier een goede studententijd hebben en ook de mogelijkheid hebben om in Dronten te kunnen blijven wonen. Hiervoor zijn jaarrond voldoende en kwalitatief goede en betaalbare woningen voor studenten (kamers en/of studio's) nodig. Het exacte getal en beoogde locatie(s) wordt de komende tijd in samenwerking met Aeres onderzocht. De gemeente Dronten hanteert een faciliterende rol en werkt mee in de planuitvoering, mocht het zover komen.
- Ook is het belangrijk dat Dronten een leuke plek wordt om je studententijd door te brengen, dat is nu in onvoldoende mate het geval. Daarvoor is het ook noodzakelijk om voorzieningen voor studenten (en ook jongeren in algemene zin) op orde te hebben. Dat betekent ook dat er meer mogelijkheden moeten komen voor (nacht) horeca en voorzieningen voor studenten, zoals plekken voor studentenorganisaties (zoals een ondernemers-studentenloket bij Aeres). Dat past ook bij een steeds groter wordende gemeente richting 2050. We willen samen met Aeres én de agrofood sector onderzoeken wat er qua voorzieningen voor studenten nodig is. Dit onderdeel wordt komende tijd verder uitgewerkt.
- We werken samen met Aeres én de agrofood sector aan mogelijkheden om ondernemerschap (start- en scale-ups) vanuit de hogeschool en gemeente beter te faciliteren en waar mogelijk scale-ups in Dronten te houden en ook goede werklocaties te bieden. Hierbij heeft de gemeente Dronten een faciliterende rol. Dat wil zeggen dat

de gemeente Dronten meedenkt in locaties die hiervoor geschikt zijn (qua campus-ontwikkeling) en (waar mogelijk) meewerken aan (markt)initiatieven om betaalbare bedrijfshuisvesting voor scale-ups aan te bieden op een daarvoor geschikte plek; dit is maatwerk.

- Regionaal werken we intensief samen op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt in de Arbeidsmarktregio Flevoland. Het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) speelt hierin een centrale rol door bij te springen waar de markt het niet alleen aankan en zich in te zetten voor iedereen op (weg naar) de arbeidsmarkt. Het RWF is er voor jongeren en volwassenen, voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, mensen die niet vanzelf de weg naar werk vinden, en werkenden die zich willen ontwikkelen en/of van werk naar werk gaan. Leven Lang Ontwikkelen speelt daarbij een belangrijke rol, zodat talenten duurzaam inzetbaar blijven. Daarnaast wordt er samengewerkt in de Regio Zwolle en de Regionale Praktijkacademie. Hierbij zijn de clusters techniek en metaalindustrie, overige maakindustrie en de agro-food voor Dronten van specifiek belang. De gemeente Dronten zet zich in voor een goed functionerende arbeidsmarkt met kansen voor eenieder. We blijven ons hier samen met onze regiopartners onverminderd voor inzetten.
- We zijn voor het halen van een universiteit naar Flevoland. Daarvoor zetten we ons in gesprekken met de provincie en de regio in, maar onze uiteindelijke invloed hierop is beperkt.

3. Faciliteren en stimuleren van ons mkb

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe waarom en hoe we het mkb in de gemeente willen faciliteren en stimuleren. Dit hoofdstuk bevat de volgende paragrafen:

- 3.1: Vergroten van concurrentiekracht van ons mkb
- 3.2: Stimuleren van impactgedreven ondernemerschap
- 3.3: Regeldruk verminderen voor ons mkb

brede welvaart indicatoren

- **Subjectief welzijn:** subjectief welzijn geeft aan hoe mensen hun leven waarderen. Het gaat om het leven als geheel en om specifieke aspecten van het leven. Het gaat ook om de gevoelens die mensen ervaren en de mate waarin ze tevreden zijn. Subjectief welzijn wordt sterk bepaald door de mate waarin mensen regie over hun leven ervaren.
- **Samenleving:** mensen zijn sociale wezens. Dat betekent dat hoe zij zich verhouden tot hun omgeving belangrijk is voor de mate van brede welvaart. Daarbij gaat het met name om een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen, en waarin mensen kunnen vertrouwen op elkaar en op instituties als de overheid en het rechtssysteem. Ook de omvang en kwaliteit van sociale contacten en daarmee de mate waarin mensen in het maatschappelijk leven participeren, zijn belangrijke welvaartsaspecten.

3.1 Vergroten van concurrentiekracht van ons mkb

Beschrijving thema

Het vergroten van de concurrentiekracht van het midden- en kleinbedrijf (mkb) houdt in dat het mkb in staat wordt gesteld om hun producten en diensten aan de markt aan te bieden. Dit is primair een taak voor de ondernemer zelf (want in een vrije markteconomie moeten ondernemers zelf het hoofd boven water houden), maar de gemeente biedt hiervoor wel enkele randvoorwaarden. Voorbeelden daarvan zijn een goede kwaliteit van de openbare ruimte (o.a. op werklocaties), goed accountmanagement, stimuleren van de arbeidsmarkt (en aansluiting op onderwijs) en innovatie door regionale samenwerking in de Regio Zwolle en meewerken aan glasvezelinternet (wat in de gemeente Dronten overall uitgerold is). Hierdoor kunnen ondernemers een sterke positie innemen ten opzichte van hun concurrenten elders en dit is van cruciaal belang voor de economische vitaliteit van de gemeente.

Huidige situatie

Het mkb vormt de ruggengraat van onze economie en bevat naast een groot deel van de werkgelegenheid (70%; zie ook bijlage I) ook een belangrijk deel van het innovatief vermogen en de concurrentiekracht van de gemeente. Tegelijkertijd zien we dat het mkb in bijna alle sectoren voor uitdagingen staat die haar concurrentiekracht onder druk zetten. In Dronten is dat specifiek het vinden van hbo- en wo- opgeleid personeel, vergrijzing van de beroepsbevolking (en krapte in algemene zin) en de perifere ligging ten opzichte van nationale infrastructuur. Als gemeente hebben wij beperkte invloed op een aantal van deze uitdagingen, we richten ons dus op de zaken waar we als gemeente een rol in hebben.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om de juiste randvoorwaarden te bieden die mkb-ondernemers nodig hebben om concurrerend te kunnen zijn. Het beoogde effect hiervan is dat de innovatie- en concurrentiekracht van het mkb versterkt worden. Dit draagt bij aan de economische vitaliteit en weerbaarheid van de ondernemers in Dronten. We geloven in de kracht van ons mkb en de gemeente als broedplaats voor een nog efficiënter, innovatiever en klantgerichter midden- en kleinbedrijf, zodat consumenten in Dronten ook toegang hebben tot betere producten en diensten.

Doelen	Indicatoren
Verbeteren van de fysieke infrastructuur	- Beschikbare werklocaties (in vierkante meters) voor het MKB - Beoordeling van de bereikbaarheid van bedrijventerreinen (o.b.v. onderzoek)
Faciliteren van ondernemersnetwerken en samenwerking	- Percentage MKB-bedrijven dat deelneemt aan lokale of regionale ondernemersnetwerken - Aantal strategische samenwerkingen tussen het MKB en grote bedrijven of onderwijsinstellingen
Verbeteren van toegang tot financiering	- Aantal voorlichtingssessies of workshops over financieringsmogelijkheden georganiseerd door de gemeente - Aantal aanvragen en toekenningen van EU-, provinciale of rijksmiddelen aan MKB-bedrijven

Gewenste toekomstige situatie

De gemeente Dronten onderscheidt zich door sterk concurrerend breed mkb in diverse sectoren, zoals de vrijetijdseconomie, agro-food, retail, bouw, industrie, logistiek en zakelijke- financiële en overige diensten. In de toekomst zijn er in Dronten bedrijven gehuisvest die regionaal, landelijk en misschien zelfs internationaal bekend zijn door hun producten en/of diensten.

Denkrichtingen voor de uitvoering

De komende jaren gaat de aandacht uit naar de inzet op de volgende thema's:

- De gemeente Dronten blijft zicht voor de basistaken (wettelijke taak) die belangrijk zijn voor de concurrentiekracht van mkb'ers. Dit zijn onder andere het toekomstbestendig maken van de werklocaties, beheer van de openbare ruimte op werklocaties en andere plekken waar werkfuncties belangrijk zijn en regeldruk verminderen voor het MKB (zie 3.3 voor meer informatie).
- Ook wordt geïnvesteerd in extra (niet-wettelijke) taken. Dit zijn onder andere accountmanagement van onze collega's (ook zetten we hiervoor de EPD-groepen en overleg met de OVDD in), waar nodig investeren in digitalisering (in heel de gemeente Dronten is glasvezelnetwerk al uitgerold), met verschillende lokale en regionale partners langjarig samenwerken aan het oplossen van net- en watercongestie, en met Aeres, Windesheim en binnen de Regio Zwolle en de Arbeidsmarkt-regio samenwerken aan innovatie- en arbeidsmarktvraagstukken.
- We verwijzen ondernemers naar toegang tot financiering van de provincie, het Rijk (bijvoorbeeld RVO) en de EU. Er zijn verschillende subsidies voor ondernemers beschikbaar om producten of diensten te verbeteren en/of de eigen onderneming te verduurzamen (in toenemende mate is dit een concurrentievoordeel).
- We maken ons hard voor multimodale bereikbaarheid (wandel, fiets, OV, weg). We hebben een kerntaak voor de lokale wegen van de gemeente Dronten. In provinciaal verband maken we ons hard voor de bereikbaarheid (en in de toekomst ook opwaardering van) de N-wegen (waaronder N-50) en de oeververbindingen naar het 'oude' land, ook met het OV en de fiets.

3.2 Stimuleren van impactgedreven ondernemerschap

Beschrijving thema

Mensen maken de samenleving is één van de Drontense principes, net als behouden van het dorpse karakter van onze gemeente. We willen daar ook met onze economie aan bijdragen, door impact gedreven ondernemerschap te stimuleren. Dit verwijst naar het faciliteren van bedrijven die maatschappelijke impact creëren. Dit zijn bedrijven die zich niet alleen richten op het behalen van financiële winst, maar ook op het (aantoonbaar) bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen; denk aan verduurzaming, investeren in circulaire oplossingen, een inclusieve arbeidsmarkt (met werk voor alle bevolkingsgroepen, ook die met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt) en de functie die werkgevers hebben om problemen van werknemers te signaleren en te helpen verbeteren. Ook bedrijven die zich hard maken voor de sociale cohesie, bijvoorbeeld door sponsoring van een lokale (sport)vereniging, evenement, of initiatief zoals de voedselbank leveren hieraan belangrijke bijdragen. Verder zijn er ook verschillende maatschappelijke organisaties die vrijwilligerswerk leveren. Vrijwilligerswerk is belangrijk voor de sociale cohesie.

Impact gedreven ondernemerschap raakt sterk aan het concept van brede welvaart, waarbij verder wordt gekeken naar (economische) ontwikkeling dan traditionele indicatoren zoals het bruto regionaal product (BRP). Wanneer brede welvaart als uitgangspunt voor ontwikkeling wordt genomen, richt men zich op een breder scala aan economische, sociale en ecologische factoren die bijdragen aan de levenskwaliteit van mensen. De gemeente Dronten beoordeelt de effecten van beleidskeuzes vanuit dit perspectief en weegt daarbij altijd de voor- en nadelen af met het oog op de kwaliteit van leven van de Drontenaren.

Huidige situatie

Onze inwoners beschouwen de kwaliteit van leven over het algemeen als hoog. We hebben een sterke dorpse samenleving met ruimte voor de woonbehoefte van elk individu, aantrekkelijke woon- en groenvoorzieningen, een oplossingsgerichte no-nonsense mentaliteit en een sterke economische basis. Volgens de CBS monitor Brede

Welvaart (2023) heeft de gemeente Dronten op diverse indicatoren een inhaalslag gemaakt. Dat neemt niet weg dat Dronten ook voor uitdagingen staat als het gaat om de kwaliteit van leven. Het voorzieningenniveau in Swifterbant en Biddinghuizen staat onder druk, de inflatie heeft zijn weerslag op de koopkracht van veel mensen en Dronten heeft een relatief lage werkgelegenheidsratio (aantal werkenden / totale bevolking) in combinatie met een sterk vergrijzende bevolking.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om de kracht van ons bedrijfsleven in te zetten voor een hoge kwaliteit van leven in de gemeente. De meeste bedrijven streven allang niet meer alleen winst na en we zien in Dronten al goede voorbeelden van hoe ondernemers op hun manier een bijdrage leveren aan de samenleving, bijvoorbeeld door een erkend werk-leerbedrijf te zijn, banen aan te bieden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of door een lokale (sport)vereniging, evenement of initiatief (zoals de voedselbank waar veel bevlogen vrijwilligers werken) te sponsoren. Zo draagt de economie bij aan de sociale cohesie. De gemeente wil dit op nog grotere schaal gaan organiseren en faciliteren. Hiermee beogen we een nog prettiger Dronten om in te wonen, werken en te recreëren.

Doelen	Indicatoren
Ondersteunen van sociaal ondernemerschap en impactvolle bedrijfsinitiatieven	- Aantal tevreden bedrijven waar het gaat om gemeentelijke ondersteuning van sociaal ondernemerschap - Aantal bedrijven dat deelneemt aan gemeentelijke programma's of bijeenkomsten over impactgedreven ondernemerschap - Aantal bedrijven dat door de gemeente wordt erkend als sociaal ondernemer (via een keurmerk als PSO of CSRD; zie verderop)
Stimuleren van werkgelegenheid voor kwetsbare groepen	Aantal bedrijven dat zich aanmeldt voor gemeentelijke initiatieven rond de banenafspraken of andere sociale werkgelegenheidsprogramma's
Faciliteren van samenwerking tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties	- Aantal door de gemeente georganiseerde bijeenkomsten waar bedrijven en maatschappelijke organisaties elkaar ontmoeten - Aantal bedrijven dat zich inschrijft voor gemeentelijke campagnes gericht op sponsoring en samenwerking met lokale maatschappelijke initiatieven

Gewenste toekomstige situatie

De gemeente Dronten stimuleert impact gedreven ondernemerschap om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Impact gedreven ondernemers nemen hun verantwoordelijkheid en dragen actief bij aan duurzaamheid, sociale cohesie en een inclusieve arbeidsmarkt. Samenwerkingen tussen ondernemers en maatschappelijke organisaties versterken de sociale cohesie. Dit draagt bij aan een samenleving waarin mensen met elkaar verbonden zijn, waarin iedereen mee kan doen en dragen we bij aan de ambities vanuit het sociaal domein (zie ook het onlangs vastgestelde Strategisch Beleidskader Sociaal Domein). Brede welvaart is vanuit beide domeinen het uitgangspunt. De gemeente faciliteert bedrijven, waardoor innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen worden gestimuleerd.

Denkrichtingen voor de uitvoering

De komende jaren gaat de gemeente verkennen waar de behoefte bij het bedrijfsleven zit om impact gedreven te ondernemen. We willen bedrijven ondersteunen en zorgen dat zij voorbij eventuele struikelblokken komen. Afhankelijk van de behoefte, kan de uitvoering om hen te stimuleren en faciliteren er als volgt uitzien:

- Door sociale ondernemingen te koppelen aan succesvolle bedrijven uit Dronten, wordt de onderlinge kennisdeling bevordert, kunnen struikelblokken worden weggenomen én creëert de top ondernemer impact.
- Door gerichte campagnes en publicaties te delen, vergroten we de kennis over de mogelijkheden onder ondernemers.
- Door workshops over duurzaam en sociaal ondernemerschap te organiseren maken we ondernemers bewuster. Tegelijkertijd bieden deze momenten gelegenheid om ondernemers aan elkaar te koppelen.
- Door bedrijven te stimuleren deel te nemen aan de prestatieladder socialer ondernemen (PSO) en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), maken zij zichzelf zichtbaar en komt de zogenoemde ketenstimulering op gang. PSO en CSRD zijn keurmerken en meetinstrumenten die bedrijven beoordelen op hun inspanningen om werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Op de volgende wijzen gaat de gemeente al een bijdrage leveren aan de ondersteuning van het bedrijfsleven om impact gedreven te ondernemen:

- Regelgeving ontwikkelen we dusdanig dat deze impact gedreven ondernemerschap ondersteunt, rekening houdend met geldende wet en regelgeving (zie ook het volgende onderdeel over het verminderen van regeldruk voor het mkb).
- De gemeente adviseert ondernemers die vanuit provinciale, nationale of Europese fondsen of subsidieprogramma's middelen proberen te verkrijgen. Ook stuurt gemeente ondernemers door naar provinciale organisaties, zoals Horizon of het Energie Expertisecentrum Flevoland.
- Specifiek voor de agrofood sector zoeken we de verbinding met Aeres Hogeschool. We ondersteunen onderzoeksprojecten die zich richten op het ontwikkelen van duurzame en sociaal verantwoorde bedrijfsmodellen in Dronten.

3.3 Regeldruk verminderen voor ons mkb

Beschrijving thema

De gemeente vindt de regeldruk voor ondernemers te hoog en wil deze waar mogelijk verminderen. Onder regeldruk verstaan we lokaal beleid waarin regels zijn opgenomen over vergunningen/ontheffingen. Ook kan het gaan over nalevingskosten, administratieve- en toezichtlasten. Regeldruk is vaak een bron van irritatie en hinder voor ondernemers en houdt ondernemers van het ondernemen af. Regels zijn belangrijk, om economische én ruimtelijke ontwikkelingen in goede banen te leiden. Zo is het voor iedere ondernemer duidelijk welke afspraken er gelden. Het is daarbij wel zaak om na te gaan of die regels en producten die daarbij horen nog nodig en zinnig zijn, of ze goed werken en of ze uitvoerbaar zijn. Het is belangrijk dat de dienstverlening voor ondernemers goed is en de regeldruk behapbaar is voor onze lokale ondernemers.

Huidige situatie

Verreweg het grootste deel van de totale werkgelegenheid (70%) in Dronten zit bij het mkb. Er zijn in Dronten bijna 1.500 mkb'ers, verder hebben we vijf grote bedrijven en bijna 3.700 zzp'ers. Het mkb van Dronten is de motor van de economie en van groot belang voor de werkgelegenheid en lokale welvaart. De gemeente Dronten heeft verschillende signalen ontvangen dat de regeldruk te hoog is en deze ook al jarenlang toeneemt. Ook scoort Dronten niet bovengemiddeld goed (we zitten niet bij de top-100 gemeenten) in het onderzoek mkb-vriendelijkste gemeente onderzoek van MKB-Nederland. Deze signalen nemen we serieus, en daarom gaan we de komende jaren onze eigen regeldruk onder de loep nemen. Dit is een complex en tijdrovend proces (waarvoor in sommige gevallen wellicht ook lokale wet- en regelgeving aangepast moet worden); er zal dus langjarig inzet voor nodig zijn.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om de dienstverlening naar ondernemers te verbeteren en waar mogelijk regeldruk te verminderen, zodat ondernemers zich kunnen richten op hun onderneming. Het verminderen van de regeldruk moet leiden tot een verbetering van ons ondernemersklimaat (voor bestaande ondernemers), vestigingsklimaat (voor nieuwe ondernemers) en moet de ondernemerstevredenheid (zoals onderzocht in het mkb-dienstverleningsonderzoek) verbeteren.

Doelen	Indicatoren
Ondernemersdienstverlening verbeteren	Score van de gemeente Dronten in het onderzoek MKB-vriendelijkste gemeente (ontwikkeling inzichtelijk maken)
Eigen regeldruk toetsen en waar mogelijk verminderen	Aantal regelingen die intern onderzocht zijn op vergemakkelijking aanvraagproces & regels Aantal daadwerkelijk aangepaste regelingen

Gewenste toekomstige situatie

De gemeente streeft naar een toekomstige situatie waarin ondernemers meer tevreden zijn met de regeldruk en het ondernemersklimaat in Dronten, waarbij ze de gemeente Dronten als een mkb-vriendelijke gemeente beschouwen.

Denkrichtingen voor de uitvoering

De komende jaren gaat de gemeente Dronten de regeldruk voor ondernemers toetsen en waar mogelijk actief verminderen. Hiervoor zetten we ook het instrumentarium van de Omgevingswet, Omgevingsvisie en Omgevingsplannen en programma's in, om duidelijkere keuzes te maken en zo de regellast te verlagen. We werken aan minder regeldruk en tegelijkertijd betere naleving van regels en ook verbeterde dienstverlening. Er wordt voor de uitvoering ook gebruik gemaakt van de 'beslisboom vermindering regeldruk voor gemeenten' van de VNG; dit programma beschrijft de te zetten stappen om regeldruk in kaart te brengen en actief te verminderen.

4. Inzetten op lokale kracht

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe we inzetten op de lokale kracht van Dronten. Dit hoofdstuk bevat de volgende paragrafen:

- 4.1: Broedplaats voor agrarische innovatie
- 4.2: Kansen voor de vrijetijdseconomie
- 4.3: Uitdragen van de lokale kracht

brede welvaart indicatoren

- **Materiële welvaart:** materiële welvaart stelt mensen in staat om in hun materiële behoeften te voorzien en invulling te geven aan hun leven. Dit is een belangrijke basis voor brede welvaart.
- **Arbeid en vrije tijd:** voor brede welvaart is een goede balans tussen werk en vrije tijd van belang. Betaald werk zorgt voor inkomen en daarmee voor middelen om in levensbehoeften te voorzien. Passend werk draagt bij aan zingeving. Voor de meeste mensen bestaat het leven echter uit meer dan werk. Voldoende vrije tijd stelt mensen in staat om relaties aan te gaan en zich in te zetten voor de samenleving.

4.1 Broedplaats voor agrarische innovatie

Beschrijving thema en huidige situatie

De werkgelegenheid in de primaire productie daalt doordat agrariërs besluiten te stoppen met hun bedrijf. Dit is een landelijke ontwikkeling die al jaren aan de gang is en waaraan ook Dronten niet ontkomt. Desondanks heeft Dronten nog steeds een sterke agrarische sector, die in de periode tussen 2014 en 2023 met 24% is gegroeid in werkgelegenheid (afbakening Regio Zwolle²). De groei zit voornamelijk in de agrarisch-gerelateerde zakelijke dienstverlening. In 2023 vertegenwoordigde de agrarische sector ongeveer 16% van alle banen in Dronten (exclusief supermarkten ligt dit percentage rond de 10%). De sector wordt verder gekenmerkt door een relatief hoge toegevoegde waarde per baan.

Een belangrijke kracht van Dronten is de combinatie van agrarisch onderwijs op hoger en middelbaar niveau (Aeres Hogeschool) en de aanwezigheid van agrariërs door de hele gemeente. Dit biedt unieke mogelijkheden voor het testen en ontwikkelen van innovaties in de sector.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om de agrofood sector en Aeres campus verder te positioneren als hét centrum voor agrarische innovatie in de regio. Hier worden agrarische innovaties niet alleen ontwikkeld, maar ook toegankelijk gemaakt voor lokale ondernemers (lerende werkplaats). Dit is in lijn met het collegeprogramma 2022-2026, waarin wordt gesteld dat de gemeente samen met ondernemers en kennisinstellingen wil werken aan een meerjarig innovatie- en verduurzamingsprogramma voor een toekomstbestendige landbouw. De landbouw vormt een belangrijk onderdeel van de identiteit van de gemeente Dronten.

Daarnaast is de verdere verduurzaming van de landbouwsector een belangrijk doel. Om bedrijven toekomstbestendig te laten blijven is het belangrijk dat zij mee kunnen bewegen met de maatschappelijke ontwikkelingen. Gezien de voordelen die Dronten op dit gebied heeft, ligt het stimuleren van toekomstbestendigheid van de landbouw voor de hand. Innovatief ondernemerschap, variatie aan landbouwvormen en biodiversiteit, circulariteit, etc. zijn daarbij voorbeelden van thema's die ieder op een eigen wijze bijdragen aan deze toekomstbestendigheid. Het is belangrijk om ook in de toekomst

mee te blijven bewegen met de hoogwaardige kwaliteitsstandaarden voor het produceren van voedsel, iets waar Dronten sinds jaar en dag om bekend staat.

Als aanvulling op deze agrarische innovatie- en duurzaamheidsambities beoogt de gemeente in de Toekomstvisie ook de vestiging van een expertisecentrum voor energie-innovatie. Dit centrum richt zich op de ontwikkeling en toepassing van duurzame energietechnologieën die zowel agrarische bedrijven als andere lokale sectoren ondersteunen in hun energietransitie. Ook biedt een dergelijk centrum waardevolle mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van energie-efficiëntie en circulaire landbouw. Dronten (samen met Flevoland) kan hierdoor uitgroeien tot een voorbeeld van het nieuwe energiesysteem en de positie als koploper op het gebied van duurzame innovatie versterken.

Doelen	Indicatoren
Positie Aeres én de agro-food sector als centrum voor agrarische innovatie	- Aantal studenten dat onderwijs volgt bij Aeres - Aantal onderzoeken dat loopt bij de lectoraten van Aeres
Ontwikkeling duurzame en toekomstbestendige landbouw	- Aantal agrarische bedrijven dat handelingsperspectieven implementeert voor verduurzaming van de landbouw - Aantal agrarische bedrijven dat zich onderscheidt door innovatieve en hoogwaardige voedsel-productiemethoden
Versterken samenwerking startups, scale-ups en Aeres campus	% toename aantal samenwerkingsprojecten # aantal nieuwe innovatieve startups

Gewenste toekomstige situatie

Wereldwijd blijft de vraag naar voedsel stijgen. Voedselproducerende gebieden, zoals Dronten, blijven belangrijk. Daarbij neemt wereldwijd de aandacht toe voor voedsel dat biologisch en duurzaam wordt geproduceerd op een gezonde bodem. In 2050 willen we bereiken dat onze landbouw gevarieerd is en plaatsvindt op vruchtbare

² Sectortafelmonitor arbeidsmarkt: Agri & Food (Regio Zwolle, 2023)

landbouwgrond, doordat we een goede en gezonde balans hebben gecreëerd tussen biodiversiteit en landbouw. Daardoor is Dronten ook in 2050 nog steeds een belangrijke voedselproducent. Onze agrariërs hebben voldoende ruimte om te ondernemen en worden middels de EPD's betrokken bij beleidsvorming. Bovendien werken zij intensief samen met andere voedselproducerende organisaties in de regio. De landbouw in Dronten is duurzaam, onder andere op het gebied van gewasbescherming, bemesting en water- en energieverbruik en teelt voor biobased bouwen (momenteel is hier onderzoek naar gaande). Er wordt veel geïnvesteerd in een gezonde bodem en een goede biodiversiteit. In de strijd om de ruimte is het belangrijk tot een goede balans te komen tussen ruimtegebruik voor de landbouw, wonen, recreatie, natuur en andere ruimtevragende activiteiten, zoals bijvoorbeeld voor het opwekken van energie.

De agrarische sector in Dronten richt zich sterk op innovatie en duurzaamheid. In de toekomst blijft Dronten een centrum voor agrarische bedrijven die bijdragen aan een vitaal landelijk gebied. De Aeres Campus speelt hierin een centrale rol als spil van de agrarische innovatie. Hier werken startups, scale-ups en studenten samen aan oplossingen voor de toekomst. Ondernemers kunnen hun vraagstukken neerleggen bij de campus, waar studenten praktische ondersteuning bieden. Dit creëert een dynamische omgeving waarin kennis en praktijk samenkomen.

De landbouw in Dronten wordt steeds natuur-inclusiever en kennisintensiever. Innovaties zoals robots, drones en kunstmatige intelligentie helpen de sector om te gaan met uitdagingen zoals biodiversiteit en klimaatverandering. Deze technologieën maken de landbouw duurzamer en toekomstbestendiger. De gemeente speelt een belangrijke faciliterende rol in deze transitie door ondernemers te ondersteunen en innovaties te stimuleren, onder andere via smart farming en natuurbeheer. Hierdoor kan Dronten zich blijven ontwikkelen als een toonaangevend centrum voor agrarische innovatie en duurzaamheid.

Denkrichtingen voor de uitvoering

De gemeente Dronten ziet kansen om de agrarische sector verder te versterken door innovaties te stimuleren, ondernemers te ondersteunen en verduurzaming te bevorderen. Om de Aeres Campus als broedplaats voor agrarische innovatie te positioneren en de sector toekomstbestendig te maken, zijn de volgende denkrichtingen voor de uitvoering belangrijk:

- Versterking clustervorming en innovatiekracht Agrofood door koppeling ondernemers en onderwijs: we werken er naartoe om in 2025 een convenant te sluiten met ondernemers (primaire sector én verwerkende industrie) en kennisinstellingen waarin we afspraken maken over de totstandkoming van een meerjarig innovatie- en verduurzamingsprogramma, onder regie van de gemeente Dronten. Het innovatie- en verduurzamingsprogramma bestaat uit diverse actieagenda's. Daarmee is het programma sterk gericht op 'uitvoering'. Periodiek wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld;
- Fysieke en digitale ondersteuning organiseren voor (agrarisch gerelateerde) startups.
  - » Fysieke locatie: Creëer een centraal, toegankelijk punt binnen Aeres campus, dat dienstdoet als ontmoetingsplek voor jonge ondernemers, studenten en andere stakeholders in de agro-food sector. Dit kan een flexibele ruimte zijn die eenvoudig kan worden ingericht voor verschillende doeleinden (bijvoorbeeld workshops, coaching, netwerkbijeenkomsten).
  - » Digitaal loket: Parallel aan de fysieke ruimte kan een digitaal loket worden opgezet. Dit fungeert als een online platform waar studenten, docenten en ondernemers terecht kunnen voor informatie, vragen en aanmeldingen voor bijeenkomsten.

4.2 Kansen voor de vrijetijdseconomie

Beschrijving thema

‘In 2030 profiteren alle Flevolandse van toerisme’ is de doelstelling waar wij gezamenlijk vanuit de zes gemeenten en provincie naartoe werken vanuit het ‘Perspectief Bestemming Flevoland 2030’. In dit perspectief, wat ook landelijk wordt toegepast, wordt toerisme ingezet als middel om grotere maatschappelijke opgaven op te lossen die bijdragen aan het algemeen belang (welzijn en welvaart) van alle Flevolandse. Voor een afgewogen toeristisch- en recreatief beleid is een zorgvuldige analyse nodig van alle impact van toerisme en recreatie op zowel economie, samenleving als de leefomgeving. Deze benadering sluit aan bij de ambities uit de Toekomstvisie, waarin toerisme een brede bijdrage levert aan een duurzaam en aantrekkelijk Dronten voor bewoners en bezoekers. Dit vraagt om het aanbrengen van focus op aanbodontwikkeling, professionalisering van de sector, integrale samenwerking en bestemmingsmanagement.

Huidige situatie

Na de abrupte stilstand van het internationale toerisme in 2020 door het coronavirus, is de toeristisch-recreatieve sector in Dronten weer terug op niveau en groeit opnieuw. De Randmeren vormen een belangrijk recreatiegebied voor zowel inwoners als nationale en internationale bezoekers. De vrijetijdssector, met haar veelzijdige leisure-bedrijven, draagt 8,9% bij aan de totale werkgelegenheid in Dronten (2023; LISA).

Ondanks de groei is Flevoland nog relatief onbekend in Nederland. Het aanbod van dagrecreatie en verblijfsaccommodaties is sterk, maar nog onvoldoende bekend. Het weidse landschap wordt soms als eentonig gezien, en er is weinig cultuurhistorisch aanbod vergeleken met andere regio's. Toch heeft Dronten een uniek verhaal te vertellen, dat beter uitgedragen kan worden via het Perspectief Flevoland 2030 – ‘Nieuw Land op de Zeebodem’.

Er zijn kansen voor meer samenwerking tussen ondernemers (inclusief winkeliers) vrijwilligers, de gemeente en terrein behorende organisaties om versnippering te verminderen. Bezoekers van de Randmeren komen vaak niet in contact met het landelijke gebied of de dorpskernen, waar veel sterke dagrecreatieve bedrijven zijn gevestigd. Er zijn ook mogelijkheden voor cross-overs met sectoren zoals agro-food, bijvoorbeeld door streekproducten en boerderijwinkels.

De sector kampt echter met uitdagingen op het gebied van ontsluiting en OV-verbindingen. Bezoekers komen meestal met eigen vervoer, maar ook het aantrekken van personeel is moeilijk. De Oostrand heeft slechts één toegangsweg, die tijdens grote evenementen zoals Lowlands, Opwekking en Defqon.1 voor overlast zorgt. Daarnaast bemoeilijken matige busverbindingen het aantrekken van personeel voor grote bedrijven in de sector.

Hoofddoel en effecten

Het doel is om gebalanceerde groei van inkomend bezoek te stimuleren waarbij economie, samenleving en leefomgeving met elkaar in samenhang worden bekeken. Het bouwen van een sterk en veelzijdig dag-recreatief aanbod met betere verbondenheid wat combinatiebezoek stimuleert en bezoekers verleidt om langer in de gemeente te verblijven, meer te besteden en spreiding naar andere gebieden faciliteert.

De Drontense ondernemers tonen lef en zijn trots op Dronten, maar deze trots mag meer uitgedragen worden in de profilering van Dronten als unieke bestemming. Niet alleen naar buiten toe, maar vooral onder onze eigen inwoners mag dit gevoel meer gaan leven en meer uitgesproken worden. Samen zoeken naar creatieve oplossingen zodat de vrijetijdseconomie van Dronten haar bijdragen kan blijven maken aan de welzijn en welvaart van alle Drontenaren.

De gemeente onderscheidt subdoelen voor de verschillende recreatieve gebieden in Dronten:

- In de kernen van Dronten (Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant) is het hoofddoel om een levendige en aantrekkelijke omgeving te creëren, zowel voor inwoners als voor bezoekers. Door het aanbod van dagrecreatie, horeca en cultuur te versterken, wordt de kern aantrekkelijker voor bezoekers. Dit stimuleert de lokale economie en draagt bij aan een gevoel van trots onder de eigen inwoners.
- De randmeerzone is een belangrijke trekpleister voor toeristen en recreanten, zowel uit binnen- als buitenland. Het doel is om dit gebied verder te ontwikkelen als aantrekkelijke recreatiebestemming door te zorgen voor betere ontsluiting en verbondenheid met andere gebieden in Dronten, zoals het landelijke gebied en de dorpskernen.
- Het landelijke gebied biedt unieke mogelijkheden voor toerisme dat is gericht op rust, natuur en agro-toerisme. Hier is het doel om de vrijetijdseconomie te versterken door in te zetten op innovatieve recreatieve concepten en het benutten van bestaande sterke sectoren, zoals de agro-food sector.

Doelen	Indicatoren
Groei toerisme	• % stijging totaal aantal bestedingen • % aantal inkomende bezoekers
Spreiding bezoekers naar andere gebieden	% toename bezoekersstromen van en naar gebieden binnen gemeente
Inwoners van Dronten profiteren van inkomend toerisme	% toename inkomsten toeristenbelasting die naar gemeente vloeien
Sterk en veelzijdig dag-recreatief aanbod	Aantal nieuwe initiatieven / recreatieve ondernemers
Samenwerkingen stimuleren	Aantal succesvolle samenwerkingen

Gewenste toekomstige situatie

In de toekomst biedt Dronten een gevarieerd en goed verbonden recreatief aanbod dat bezoekers uit zowel binnen- als buitenland aantrekt en verspreidt over de verschillende delen van de gemeente. De focus ligt op een gebalanceerde groei van de vrijetijdseconomie, waarbij bezoekers worden gestimuleerd om niet alleen de bekende trekpleisters te bezoeken, maar ook andere, minder bekende delen van Dronten te ontdekken. Dronten werkt nauw samen met omliggende gemeenten en regio's, zoals Harderwijk en Nunspeet, om bezoekers een complete ervaring te bieden. Innovatieve vervoersoplossingen versterken de verbinding tussen verschillende gebieden.

In lijn met de Toekomstvisie positioneert Dronten zich als aantrekkelijk gebied met unieke verhalen en landschappen, en bezoekers bewust maakt van het Flevolandse landschap. Ook kan de vrijetijdseconomie een bijdrage leveren aan de samenhang tussen sectoren, zoals de agro-food. Zo worden bezoekers in staat gesteld om de verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de voedselproductie te ervaren. Het recreatieve aanbod in Dronten draagt bij aan een hoogwaardig en duurzaam toeristisch profiel, dat past bij de regionale identiteit en het groene karakter van de omgeving.

Denkrichtingen voor de uitvoering

In de toeristisch-recreatieve zonering identificeren we drie verschillende deelgebieden in de gemeente Dronten, met verschillende ontwikkelpotentie en doelen. We hanteren:

- Kernen (de bebouwde kernen van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant).
- De Randmeerzone (gelegen langs de randmeren van de Harderhaven tot aan de Ketelhaven);
- Het landelijk gebied (landelijke gebieden buiten de Randmeerzone en de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant);

Hieronder zetten we voor ieder deelgebied de ontwikkelpotentie en doelen uiteen.

Kernen

- Kenmerken: Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen vormen de dorpskernen van de gemeente Dronten.
- Ontwikkelperspectief: In de kernen van Dronten is het hoofddoel om een levendige en aantrekkelijke omgeving te creëren, zowel voor inwoners als voor bezoekers. Door het aanbod van dagrecreatie, horeca en cultuur te versterken, wordt de kern aantrekkelijker voor bezoekers. Dit stimuleert de lokale economie en draagt bij aan een gevoel van trots onder de eigen inwoners. Ook kan er in de dorpskern Dronten gekeken worden naar de haalbaarheid van een hotelfunctie in of net buiten het centrum, wat mogelijk ook interessant is voor de zakelijke bezoeker.
- Denkrichtingen voor de uitvoering:
  - » Gastheerschap en ambassadeurschap bevorderen onder eigen inwoners door de trots voor Dronten te uiten en te delen met bezoekers (social media kan hier een rol in spelen).
  - » Optimalisatie van fiets- en wandelroutes voor een betere ontsluiting van: a) de randmeren met het landelijk gebied, b) het 'oude' en het 'nieuwe' land, c) dorpskernen en het landelijk gebied en d) bestaande OV-verbindingen en Toeristische Overstappunten (TOP's).
  - » Mogelijkheden onderzoeken voor hotelontwikkeling in Dronten.

Randmeerzone

- Kenmerken: Dit is de oostkant van de gemeente waar het grootste aanbod verblijfsrecreatie zich bevindt. Grote attracties als Walibi Holland zijn hier gevestigd. Trekt veel toeristen uit binnen- en buitenland door combinatie met waterrecreatie en horeca aan het water. Het Nationale evenemententerrein faciliteert grootschalige evenementen. Aantrekkelijke recreatiezone voor eigen inwoners.
- Ontwikkelperspectief: Dit gebied verder ontwikkelen als aantrekkelijke recreatiebestemming door te zorgen voor betere ontsluiting en verbondenheid met andere gebieden in Dronten, zoals het landelijke gebied en de dorpskernen. Hier moet vooral gekeken worden naar goede zonering van bijvoorbeeld gebieden waar waterrecreatie mogelijk gemaakt wordt en stranden waar mensen juist van rust en natuur kunnen genieten. Het is wenselijk om in dit gebied meerdere vormen van recreatie te stimuleren, maar ook ruimte te laten voor natuurgebieden. Alternatieve vormen van (kleinschalige) verblijfsrecreatie is hier nog wenselijk, maar groei is beperkt wegens de vele vakantieparken die zich in dit gebied gevestigd hebben.

- Denkrichtingen voor de uitvoering:
  - » Optimalisatie van fiets- en wandelroutes voor een betere ontsluiting van: a) de randmeren met het landelijk gebied, b) het 'oude' en het 'nieuwe' land, c) dorpskernen en het landelijk gebied en d) bestaande OV-verbindingen en Toeristische Overstappunten (TOP's).
  - » Benutten van de aantrekkingskracht van grote toonaangevende evenementen zoals Lowlands, Defqon.1, Opwekking, Halloween Fright Nights Walibi Holland, Mud Masters etc. Ieder jaar trekken duizenden Nederlanders en internationale bezoekers naar onze gemeente. Als zij vertrekken moet de indruk achterblijven dat zij voor een herhaalbezoek terug willen keren naar onze prachtige gemeente. Om dit te bereiken moet er betere samenwerking komen met de evenementenorganisaties op gebied van marketing, lokaal inkopen, verbinding- en arrangementen met andere recreatieondernemers etc.
  - » Alternatieve vervoermogelijkheden, zoals vervoer over het water of deelsystemen. Het is een bekend probleem dat veel gebieden in Flevoland een slechte OV-verbinding hebben, zo ook in gemeente Dronten en dan met name buiten de dorpskernen. Dit zijn juist de gebieden waar veel recreatie plaatsvindt. Er zijn talloze voorbeelden van creatieve vervoersmogelijkheden op andere locaties in Nederland. Het initiatief hiervoor moet komen uit de (recreatie)ondernemers, maar de gemeente kan hier wel een faciliterende rol in spelen.
  - » Creëren van bewegingsvriendelijke buitenruimte en beleefbaarheid van onze natuurgebieden. De aantrekkelijkheid van onze gemeente hebben wij vooral te danken aan een voor Flevoland bijzondere combinatie van rust en natuur. Dit is ook een belangrijke factor voor.

Landelijk gebied

- Kenmerken: Voornamelijk agrarische functie. Kleinschalige accommodaties (boerderijcampings etc.) en dagrecreatie zijn hier gevestigd. Verbinding met de dorpskernen.
- Ontwikkelperspectief: Agrarische functie is leidend, maar hier liggen ook kansen voor recreatie. Bestaande recreatiebedrijven hebben vaak de wens om uit te breiden, bijvoorbeeld landelijke trouwlocaties, en zijn een goede schakel tussen randmeerzone en dorpskernen. Het doel is om meer, en eventuele uitbreiding van, dagrecreatie te stimuleren in het landelijk gebied om spreiding van bezoekers te faciliteren en meer bezoekers van de randmeren naar het landelijk gebied en de dorpskernen te trekken.
- Denkrichtingen voor de uitvoering:
  - » Bewegwijzering voor recreatie- en horecabedrijven op orde vanuit de beleidsregel bewegwijzering provincie Flevoland. Een goede en duidelijkere bewegwijzering zorgt voor een goede bezoekerservaring en kan tevens spreiding stimuleren.
  - » Inzet op verkrijgen van data om bewegingsstromen én beweegredenen van bezoekers in kaart te brengen. Wanneer inzichtelijk is waarom bezoekers een bepaald gebied bezoeken kan er ook gekeken worden naar hoe de bezoeker naar andere bestemmingen te verleiden.
  - » Stimuleren van cross-overs met andere sectoren zoals de agro-food sector. Dronten heeft een uniek aanbod van agro-food bedrijven waar combinaties te maken zijn voor bezoekers, zoals streekproducten, boerderijwinkels, rustpunten in routenetwerken, beleeftuinen en bijzondere overnachtingsmogelijkheden in het landelijk gebied. De agrarische functie blijft echter leidend.
  - » Optimalisatie van fiets- en wandelroutes voor een betere ontsluiting van: a) de randmeren met het landelijk gebied, b) het 'oude' en het 'nieuwe' land, c) dorpskernen en het landelijk gebied en d) bestaande OV-verbindingen en Toeristische Overstappunten (TOP's).
  - » Alternatieve vervoermogelijkheden, zoals vervoer over het water of deelsystemen. Het is een bekend probleem dat veel gebieden in Flevoland een slechte OV-verbinding hebben, zo ook in gemeente Dronten en dan met name buiten de dorpskernen. Dit zijn juist de gebieden waar veel recreatie plaatsvindt. Er zijn talloze voorbeelden van creatieve vervoersmogelijkheden op andere locaties in Nederland. Het initiatief hiervoor moet komen uit de (recreatie)ondernemers, maar de gemeente kan hier wel een faciliterende rol in spelen.

4.3 Uitdragen van de lokale kracht

Beschrijving thema

Dronten is een fijne gemeente met een goede arbeidsethos, zeggen onze ondernemers. We mogen trots zijn op Dronten. Maar dragen we dat ook voldoende uit, en waar staan we als ondernemers in de gemeente Dronten voor? In deze paragraaf gaan we in op de kracht van Dronten en hoe we deze kunnen uitdragen naar de buitenwereld. Niet alleen wij als gemeente, maar ook voor en door onze ondernemers en inwoners. Waarom is het zo leuk om te wonen in Dronten? Waarom is het goed om te ondernemen in Dronten? Het uitdragen van de kracht van Dronten is essentieel om nieuwe bedrijvigheid (maar ook studenten en hoogopgeleiden) en ook de nieuwe bewoners (Groeioopgave 2050) aan te trekken en om zo de uitgaande pendel terug te brengen.

Huidige situatie

De huidige economische dynamiek in Dronten is sterk, mede dankzij een sterke pioniersmentaliteit. Toch is uit de SWOT-analyse gebleken dat de gemeente Dronten geen sterk eigen imago of merk heeft. Daarnaast kampt de gemeente met een lage werkgelegenheidsgraad (banen ten opzichte van het aantal inwoners), een netto hoge uitgaande pendel, en een relatief grote afstand tot (grootstedelijke) voorzieningen, zoals stadions, grootschalige theaters, uitgaansgelegenheden of een universiteit.

In 2020 is Stichting Dronten Marketing opgericht met als doel de bekendheid en het imago van Dronten te versterken, evenals het versterken van de verbinding en de trots onder eigen inwoners, ondernemers en organisaties. Biddinghuizen daarentegen is vanwege grootschalige evenementen bij de bezoekers van deze evenementen wel goed bekend.

Heel Flevoland, en dus ook Dronten, staat nationaal bekend als een regio met veel ruimte. Het regionale en bovenregionale imago van Dronten speelt hierbij een belangrijke rol. Hieraan hebben wij als gemeente bijgedragen met de marketing slogan "Dronten geeft je de ruimte." De fysieke ruimte in onze gemeente wordt echter in rap tempo schaarser. Tegelijkertijd willen wij ondernemers ook in de toekomst ruimte blijven geven om zo goed mogelijk te kunnen ondernemen. Waar Dronten geen sterk eigen imago heeft, koesteren wij dat Biddinghuizen dit wel heeft, met toonaangevende evenementen en een attractiepark die bij de top van Nederland (of zelfs Noordwest-Europa) hoort. Hier liggen kansen voor de gemeente Dronten breed.

Hoofddoel en effecten

Het hoofddoel is om het imago en de merkidentiteit van Dronten te versterken door de unieke landschappelijke en economische kwaliteiten van de gemeente optimaal te benutten, zoals de Randmeerzone, het uitgestrekte landelijke gebied, Walibi World en grootschalige evenementen. Door de naamsbekendheid van Biddinghuizen en deze unieke kenmerken in te zetten, positioneren we Dronten als een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en ondernemen op zowel lokale, regionale als nationale schaal. Dit sluit aan bij de ambities uit de Toekomstvisie, waarin Dronten zich ontwikkelt tot een vooruitstrevende gemeente die ruimte biedt voor duurzame groei en een aantrekkelijk vestigingsklimaat creëert. Dronten richt zich daarbij op het vinden van een balans tussen stedelijke en natuurlijke landschappen, wat bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor zowel bedrijven als inwoners.

Doelen	Indicatoren
Imago en merkidentiteit van de gemeente Dronten versterken	Er zijn nog geen kwantitatief te toetsen indicatoren voor de gewenste effecten beschikbaar. De gemeente Dronten gaat een onderzoek uitvoeren naar het imago en hier komen meer toetsbare criteria in te staan

Denkrichtingen voor de uitvoering

- Uitvoeren van een onderzoek naar het eigen imago en merkidentiteit, om hier inzicht in te krijgen en dit in de communicatiestijl verder uit te werken.
- Uitvoeren van gerichte marketingcampagnes om het imago van Dronten te versterken. Een idee is om de grootschalige evenementen van de gemeente Dronten te gebruiken om aan bezoekers de krachten van Dronten te tonen.
- Dronten positioneren als een gemeente met een sterke pioniersmentaliteit en daarin optimaal gebruik maken van de grotere naamsbekendheid van Biddinghuizen. Het bredere publiek in Nederland kent Biddinghuizen van de grote evenementen en Walibi Holland.
- Doorontwikkeling stimuleren van Stichting Dronten Marketing om de zichtbaarheid van Dronten te vergroten en om via deze wijze te blijven bouwen aan het merk 'Dronten geeft je de ruimte', of in samenwerking met stakeholders tot nieuwe merkpositionering komen. Hierbij denken we aan het gebruiken van ambassadeurs: ondernemers die bewust gekozen hebben voor vestiging in Dronten hun verhaal daarover laten doen.

5. Aan het werk

Het Strategisch Beleidskader Economie is niet vrijblijvend en zet aan tot actie. Het daagt uit om programma's en projecten te ontwikkelen en uit te voeren die bijdragen aan de richting die in dit document uitgezet zijn. Dat doet de gemeente niet alleen, maar samen met ondernemers en maatschappelijke partners. Het Strategisch Beleidskader Economie geldt tot 2035. In 2030 wordt er door het college van B&W een herijking van het Strategisch Beleidskader Economie uitgewerkt, zodat er in de volgende bestuursperiode opvolging gegeven kan worden aan dit beleidskader. Mochten er tussentijds grote veranderingen plaatsvinden die invloed hebben op de economie – denk aan sterke veranderingen van de economische conjunctuur vanwege ingrijpende gebeurtenissen – dan bestaat de mogelijkheid de herijking eerder te laten plaatsvinden.

5.1 Uitvoeringsprogramma's (vervolg)

In dit Strategisch Beleidskader Economie zijn mooie ambities beschreven. Tegelijkertijd is het belangrijk dat er de komende jaren concrete stappen gezet worden om de ambities te bereiken. Aan het Strategisch Beleidskader Economie wordt een concreet Uitvoeringsprogramma gekoppeld. Hierin wordt uitgewerkt op welke programma's, projecten, acties en activiteiten de focus komt te liggen in de uitvoering. Het Uitvoeringsprogramma wordt uitgewerkt voor een periode van 3 jaar. Het uitvoeringsprogramma bevat de volgende onderdelen/thema's: Agrarische sector; Vrijtijdseconomie; Retail; Ondernemersdienstverlening en regeldruk; Marketing en profilering (i.s.m. Dronten Marketing).

Bij de totstandkoming én uitwerking van het uitvoeringsprogramma worden de ondernemersverenigingen (o.a. OVDD) en de EPD-groepen nauw betrokken: er wordt ingezet op deze overlegstructuur en de EPD-groepen worden verder geprofessionaliseerd. Het uitvoeringsprogramma economie wordt aangestuurd door een programmamanager. Per onderdeel is een beleidsmedewerker of projectleider verantwoordelijk voor de voortgang en communicatie hierover naar de programmamanager. De programmamanager geeft regelmatig een toelichting in het managementteam en bij de verantwoordelijk wethouder over de voortgang van de uitvoeringsprogramma's.

5.2 Financiering

Om de economische ambities te realiseren, zijn gerichte investeringen noodzakelijk. De gemeente werkt in 2025 uitvoeringsprogramma's uit en vraagt hier in 2025 middelen voor 2026 aan. De gevraagde middelen voor de uitwerking van het Strategisch Beleidskader Economie zullen in de P&C cyclus van de begroting jaarlijks terugkeren. Met de daarin gevraagde middelen kunnen we concrete stappen zetten om deze doelen te verwezenlijken en de regionale economie veerkrachtiger te maken.

5.3 Monitoring

Om te bepalen of we op koers liggen gaan we de uitvoeringsprogramma's monitoren aan de hand van een aantal sociaaleconomische indicatoren. Een aantal indicatoren, zowel algemene indicatoren als – waar mogelijk – sectorale indicatoren, nemen we op in een intern dashboard. Zo kan iedereen volgen of we op koers liggen met het behalen van onze ambities. In dit Strategisch Beleidskader Economie worden per lijn ook een aantal indicatoren en effecten beschreven, waaronder:

- Ontwikkeling werkgelegenheids- en werkloosheidscijfers & ratio banen-inwoners;
- Ontwikkeling van het (nu negatieve) pendelsaldo;
- Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen (ZZP'ers en bedrijven met personeel apart);
- Ontwikkeling voorzieningenniveau (aantal winkels);
- Ontwikkeling sociale cohesie (aantal buurthuizen, verenigingen etc.);
- Ontwikkeling groenvoorzieningen (aantal bomen, parken etc.);
- Ontwikkeling sectoren (agrarisch, retail, vrijetijdseconomie etc.);
- Ontwikkeling onderwijs (aantal onderwijsvoorzieningen en woningen, studenten etc.);
- Ontwikkeling regeldruk (aantal gemeentelijke regels waaraan bedrijven moeten voldoen);
- Ontwikkeling MKB-tevredenheidsonderzoek gemeente Dronten.

Bijlagen

Overzicht bijlagen:

- Economische Analyse Dronten
- Mkb-vriendelijkste gemeente onderzoek 2024

